

Programul de Guvernare 2009 – 2012

<u>CAPITOLUL 1. Contextul economic și financiar intern și internațional.....</u>	<u>2</u>
<u>CAPITOLUL 2. Măsuri pentru reducerea impactului crizei economice și financiare asupra economiei .....</u>	<u>3</u>
<u>CAPITOLUL 3. Angajamentul pentru buna guvernare a României.....</u>	<u>5</u>
<u>CAPITOLUL 4. Principiile de guvernare.....</u>	<u>6</u>
<u>CAPITOLUL 5. Educație.....</u>	<u>7</u>
<u>CAPITOLUL 6. Sănătate.....</u>	<u>10</u>
<u>CAPITOLUL 7. Piața muncii.....</u>	<u>14</u>
<u>CAPITOLUL 8. Asigurări sociale.....</u>	<u>15</u>
<u>CAPITOLUL 9. Familia, protecția copilului și egalitatea de șanse.....</u>	<u>15</u>
<u>CAPITOLUL 10. Tineret și sport.....</u>	<u>17</u>
<u>CAPITOLUL 11. Competitivitatea, mediul de afaceri și IMM-urile.....</u>	<u>19</u>
<u>CAPITOLUL 12. Cercetarea științifică, dezvoltarea și inovarea.....</u>	<u>21</u>
<u>CAPITOLUL 13. Infrastructura de transport.....</u>	<u>22</u>
<u>CAPITOLUL 14. Societatea informațională.....</u>	<u>26</u>
<u>CAPITOLUL 15. Agricultură și dezvoltare rurală.....</u>	<u>28</u>
<u>CAPITOLUL 16. Politica de dezvoltare regională.....</u>	<u>32</u>
<u>CAPITOLUL 17. Turism.....</u>	<u>33</u>
<u>CAPITOLUL 18. Energie și resurse minerale.....</u>	<u>34</u>
<u>CAPITOLUL 19. Protecția mediului înconjurător.....</u>	<u>37</u>
<u>CAPITOLUL 20. Politica fiscal-bugetară.....</u>	<u>41</u>
<u>CAPITOLUL 21. Protecția consumatorului.....</u>	<u>43</u>
<u>CAPITOLUL 22. Reforma administrației publice.....</u>	<u>45</u>
<u>CAPITOLUL 23. Justiție și politici anticorupție.....</u>	<u>49</u>
<u>CAPITOLUL 24. Ordine publică și siguranța cetățeanului.....</u>	<u>51</u>
<u>CAPITOLUL 25. Politica externă.....</u>	<u>53</u>
<u>CAPITOLUL 26. Afaceri europene</u>	<u>57</u>
<u>.....</u>	<u>57</u>
<u>CAPITOLUL 28. Cultură și culte.....</u>	<u>58</u>
<u>CAPITOLUL 28. Românii de pretutindeni.....</u>	<u>59</u>
<u>CAPITOLUL 29. Securitate națională.....</u>	<u>61</u>
<u>PROGNOZA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI.....</u>	<u>63</u>

CAPITOLUL 1. Contextul economic și financiar intern și internațional

Programul de guvernare este elaborat într-un context internațional caracterizat printr-o profundă criză financiară și economică globală.

Efectele crizei financiare sunt resimțite puternic în statele europene dezvoltate, care se confruntă deja cu încetiniri semnificative ale ritmului de creștere economică sau chiar cu recesiune economică.

Principalele efecte ale crizei financiare și economice cu care se confruntă în prezent România sunt:

- reducerea lichidităților în sectorul financiar-bancar, concomitent cu majorarea costului finanțării interne și externe;
- înăsprirea condițiilor de accesare a creditelor pentru populație, agenți economici, precum și pentru sectorul public;
- creșterea numărului de persoane aflate în imposibilitatea de a-și rambursa ratele și dobânda la creditele bancare;
- scăderea producției interne cu efecte negative asupra veniturilor salariale, păstrării numărului locurilor de muncă, precum și asupra profitabilității companiilor;
- scăderea ritmului de creștere a veniturilor publice, cauzată de diminuarea în general a activităților din economie (industria auto, siderurgie, neferoase, construcții, mobilă, textile, etc.);
- scăderea puterii de cumpărare și a calității vieții;
- încetinirea ritmului de creștere a produsului intern brut.

Efectele negative ale crizei s-au manifestat puternic și asupra veniturilor bugetului general consolidat, prin diminuarea acestora chiar pe fondul unei creșteri economice de peste 8% în anul 2008.

Deficitul bugetului general consolidat, estimat pentru acest an, va fi de peste 3,5% din PIB, cu implicații negative asupra echilibrelor macroeconomice, în special a deficitului de cont curent, care se menține la valori ridicate în jur de 13% din PIB.

Acest deficit bugetar public este peste limitele stabilite prin Tratatul de la Maastricht (3% din PIB). În perioada de creștere economică ridicată, politica bugetară de tip expansionist a fost și este neadecvată.

Construcția bugetară precum și execuția aferentă anului 2008 au încurajat creșterea nejustificată a cheltuielilor cu bunurile și serviciile în detrimentul cheltuielilor cu investițiile.

Capacitatea administrativă redusă a condus la un nivel scăzut de absorbție a fondurilor structurale.

Toate acestea au condus la derapaje de la obiectivele stabilite prin Programul de Convergență.

Situația actuală internă și internațională rămâne, în continuare, una dificilă și impune constrângeri mari de ordin bugetar. La acestea se adaugă dificultățile legate de

necesitatea ajustării deficitului bugetar și a celui de cont curent la valori care să facă posibilă finanțarea acestora.

În acest context, noul guvern va promova un set coerent de politici macroeconomice și măsuri de ajustare, corelate cu politica monetară, care să asigure o creștere economică sustenabilă, menținerea atractivității investiționale a României, precum și o evoluție favorabilă a mediului de afaceri, a pieței muncii și a nivelului de trai.

CAPITOLUL 2. Măsuri pentru reducerea impactului crizei economice și financiare asupra economiei

Măsurile pe termen scurt propuse în programul de guvernare au în vedere următoarele obiective:

- Atenuarea efectelor negative ale crizei financiare și menținerea stabilității financiare:
  - reducerea deficitului bugetului general consolidat de la aproximativ 4% din PIB în anul 2008, la maxim 1,7% din PIB în anul 2009;
  - reducerea deficitului de cont curent din balanța de plăți externe la 10,5% din PIB, în anul 2009, față de 13,5% din PIB în anul 2008;
  - asigurarea condițiilor pentru îmbunătățirea ratingului de țară.
- Preîntâmpinarea transformării crizei financiare într-o criză economică prelungită.
- Protejarea intereselor economice ale populației (putere de cumpărare, capacitate de rambursare a creditelor bancare, păstrarea locurilor de muncă), precum și asigurarea securității sociale.
- Menținerea atractivității investiționale a României în condițiile crizei, precum și valorificarea oportunităților specifice contextului actual.
- Asigurarea condițiilor favorabile continuării procesului de convergență economică și de păstrare a calendarului de adoptare a monedei euro la 1 ianuarie 2014.
- Coordonarea măsurilor de ajustare la nivel național cu strategia anticriză a Comisiei Europene.

Principalele măsuri pentru reducerea impactului crizei economice și financiare asupra economiei și grupurilor vulnerabile sunt:

- Menținerea cotei unice de impozitare de 16% și acordarea de compensații și deduceri fiscale pentru persoanele cu venituri mici.
- Ajustarea cheltuielilor bugetare în vederea diminuării deficitului Bugetului General Consolidat până la maxim 1,7% din PIB pentru anul 2009 (față de peste 3,5% PIB în 2008) prin:
  - Restructurarea cheltuielilor publice în sensul diminuării cheltuielilor curente.

1. Reducerea graduală a cheltuielilor cu personalul din administrația publică centrală și locală cu până la 20% față de cele înregistrate în anul 2008, prin:
    - Eliminarea de la bugetare a posturilor vacante din instituțiile publice centrale și locale, existente la data de 31.12.2008 (aproximativ 139.500 posturi);
    - Reducerea cheltuielilor care nu sunt în legătură directă cu performanța obținută (deplasări, prime, sporuri în bani și în natură, stimulente etc.)
  2. Reducerea cu 15% a cheltuielilor cu bunurile și serviciile față de nivelul înregistrat în anul 2008 și instituirea unui moratoriu pe o perioadă de 12 luni, prin care se interzice achiziționarea de bunuri și servicii, inclusiv obiecte de inventar, neesențiale pentru funcționarea la parametri optimi a instituțiilor publice.
  3. Adoptarea proiectului legii sistemului unitar de salarizare a funcționarilor publici și elaborarea unor reglementări similare pentru personalul contractual, funcționarii publici cu statut special, cadrele didactice și personalul sanitar.
  4. Raționalizarea cheltuielilor cu ajutoare și prestații sociale, prin acordarea acestora numai persoanelor și familiilor aflate în situație socială precară, transparentizarea procedurilor de încadrare în grad de handicap, precum și eliminarea oricăror măsuri care încurajează un comportament pasiv pe piața muncii.
  5. Raționalizare instituțională prin analizarea numărului, structurii, activității și a personalului instituțiilor, indiferent de modul de finanțare.
  6. Monitorizarea strictă a cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor de investiții în infrastructură finanțate de la bugetul de stat și aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor contractuale privind calitatea lucrărilor efectuate, a bunurilor și a serviciilor achiziționate.
  7. Reducerea numărului de taxe și tarife, începând cu cele ale căror costuri de administrare sunt superioare încasărilor efective.
- Asigurarea cu prioritate, prin legea bugetului de stat pe anul 2009, a sumelor necesare cofinanțării proiectelor de investiții realizate din fonduri structurale, precum și a cofinanțării programelor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală.
  - Creșterea finanțării de la bugetul de stat pentru reabilitarea termică a locuințelor și clădirilor administrației publice centrale și locale, în scopul creșterii eficienței energetice.
  - Majorarea finanțării de la bugetul de stat pentru proiectele de infrastructură rurală, drumuri județene și locuințe sociale.
  - Majorarea subvențiilor în agricultură și acordarea acestora înaintea începerii lucrărilor agricole de primăvară.
  - Activizarea și extinderea instrumentelor Eximbank de sprijin al producției pentru export și al exportului.
  - Majorarea capitalului CEC Bank în scopul finanțării proiectelor IMM-urilor.

- Majorarea capitalului Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri.
- Aplicarea noilor scheme de ajutor de stat în vederea stimulării activităților de producție și inovarea IMM-urilor.
- Modificarea algoritmului de calcul privind repartizarea costurilor pentru energia termică în concordanță cu consumurile specifice reale.
- Modificarea coșului de preț la energia electrică și gaze naturale în vederea diminuării facturii la populație.
- Stabilirea unei platforme comune de soluții și planuri de acțiune la nivelul Guvernului, BNR, Asociației Române a Băncilor (ARB), reprezentanților organizațiilor patronale și ai sindicatelor, pentru gestionarea crizei financiare, precum și pentru relansarea procesului de creditare a sectorului neguvernamental.
- Promovarea Dialogului Social cu patronatele și sindicatele, în scopul luării celor mai bune decizii de natură socio-economică, precum și încheierea de acorduri tripartite.

CAPITOLUL 3. Angajamentul pentru buna guvernare a României

Obiectivele fundamentale pe care și le asumă și promovează Guvernul României sunt:

1. Asigurarea unui climat economic de stabilitate, în contextul crizei economice globale.
2. Protejarea locurilor de muncă, prioritate a perioadei următoare, precum și crearea de noi locuri de muncă, inclusiv în mediul rural.
3. Protejarea și creșterea graduală a puterii de cumpărare a populației.
4. Asigurarea unui sistem fiscal echitabil prin menținerea cotei unice de impozitare existente de 16% și acordarea de compensații și deduceri fiscale pentru persoanele cu venituri mici, precum și reducerea numărului de taxe și impozite.
5. Adoptarea unui regim riguros de cheltuire a banului public și trecerea la elaborarea bugetului de stat în sistem multianual.
6. Asigurarea resurselor financiare necesare susținerii sistemului pensiilor de stat, inclusiv prin cuprinderea în această categorie a pensiilor din agricultură, avându-se în vedere principiile contributivității și solidarității.
7. Continuarea procesului de reformă în domeniul justiției în vederea garantării independenței acesteia, neimplicării politicului în actul de justiție și asigurării accesului egal al tuturor cetățenilor la justiție.
8. Descentralizarea, inclusiv financiară, a administrației publice prin delimitarea clară a competențelor, pe principii europene, în scopul creșterii autonomiei administrative cu respectarea principiului subsidiarității.

9. Asigurarea unui cadru normativ și instituțional stabil în scopul stimulării activității IMM-urilor și asigurării unui mediu de afaceri predictibil.
10. Sprijinirea, prin măsuri concrete, a agriculturii, inclusiv prin acordarea de subvenții și reabilitarea sistemului național de irigații.
11. Realizarea unui ritm înalt de absorbție a fondurilor europene și asigurarea resurselor financiare necesare pentru cofinanțarea proiectelor realizate cu acestea.
12. Realizarea Programului Național pentru construirea de locuințe sociale și pentru tineri.
13. Dinamizarea și simplificarea administrației publice prin reformarea structurilor administrative și reducerea birocrăției.
14. Dezvoltarea într-un ritm foarte rapid a sistemului de infrastructură din România, îndeosebi a celei rutiere și feroviare, inclusiv pentru orașele mici și mediul rural.
15. Asigurarea securității energetice a României și a cetățenilor săi, inclusiv prin promovarea tehnologiilor ecologice alternative.
16. Reforma în domeniul educației, având la bază ridicarea nivelului de performanță a sistemului educațional și asigurarea unor venituri decente pentru cei care își desfășoară activitatea în cadrul acestui sistem, în conformitate cu prevederile Pactului pentru Educație.
17. Reforma în domeniul sanitar, având la bază necesitatea asigurării calității serviciilor pentru toți beneficiarii sistemului de asigurări de sănătate din România.
18. Creșterea alocațiilor de stat pentru copii.
19. Dezvoltarea durabilă și reducerea decalajelor între dezvoltarea marilor și micilor orașe precum și între zonele rurale și cele urbane dezvoltate.
20. Asigurarea condițiilor necesare în domeniul cercetării științifice și tehnice în vederea afirmării activității de creație și inovare, dezvoltării unor tehnologii autohtone avansate, creșterii competitivității produselor românești.
21. Relansarea turismului și a sportului ca domenii de importanță națională.
22. Adoptarea legii privind sistemul unitar de salarizare a persoanelor plătite de la bugetul statului.
23. Creșterea eficienței activității parlamentare și consolidarea credibilității acestei instituții fundamentale a democrației.
24. Continuarea reformei sistemului electoral.
25. Consolidarea rolului și statutului României în UE ca stat activ și implicat, capabil să își promoveze interesele în strânsă cooperare cu partenerii săi europeni, ca al șaptelea stat în UE, ca număr al populației.

CAPITOLUL 4. Principiile de guvernare

Activitatea Guvernului se desfășoară în consonanță cu următoarele principii:

1. Principiul atribuirii competențelor exclusiv în baza celor atribuite prin Constituție și legile în vigoare.
2. Principiul egalității, nediscriminării și garantării drepturilor fundamentale.
3. Principiul respectării dreptului fiecărui individ la muncă decentă.
4. Principiul eficienței în normarea intervenției statului la nevoile reale pentru minimizarea costurilor și reducerea risipei.
5. Principiul subsidiarității pentru limitarea sferei decizionale a Guvernului la domeniile și problematicile care nu pot fi rezolvate mai eficient la nivel local.
6. Principiul proporționalității prin limitarea conținutului și formei acțiunilor guvernamentale la ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivelor.
7. Principiul contribuției și al solidarității în promovarea progresului social.
8. Principiul transparenței față de cetățeni și față de celelalte instituții ale statului, ale Uniunii Europene și față de societatea civilă.
9. Principiul integrității actului de guvernare.
10. Principiul responsabilității Guvernului României în fața Parlamentului României și a celorlalte instituții abilitate ale statului, precum și în raport cu instituțiile europene, conform tratatelor și angajamentelor României față de UE.

CAPITOLUL 5. Educație

Educația reprezintă, pentru orice societate, vectorul dezvoltării durabile.

Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin formare inițială și continuă, pentru o piață a muncii flexibilă și globalizată, reprezintă obiectivele majore ale programului de guvernare.

Economia competitivă, consolidarea democrației și societatea cunoașterii impun, alături de cele patru instrumente cognitive care alcătuiesc tradițional alfabetizarea de bază (abilități de *comunicare*, *scriere*, *citire* și *calcul matematic*), dobândirea unor noi competențe: alfabetizarea digitală și informațională, cultura și civilizația tehnologică, comunicarea în limbi moderne de largă circulație, cultura și conduita civică, cetățenia democratică, gândirea critică, capacitatea de adaptare la situații noi, competențe antreprenoriale, lucrul în echipă, interesul pentru dezvoltarea personală și învățarea continuă.

Școala trebuie să construiască și să consolideze un set de valori stabile și coerente (profesionalism, cinste, corectitudine, dreptate socială) și conduite favorabile unui stil de viață sănătos. Guvernarea va respecta Pactul Național Pentru Educație și va aplica strategia „Educație și cercetare pentru societatea cunoașterii” elaborată în baza pactului național și asumată de președinția României și sindicatele din educație.

Obiective de guvernare

1. Realizarea unui sistem educațional stabil, echitabil, eficient și relevant.

2. Alocarea a 6% din PIB pentru educație.
3. Transformarea educației timpurii în bun public.
4. Descentralizarea învățământului preuniversitar și creșterea autonomiei școlilor.
5. Introducerea unui curriculum școlar bazat pe competențe.
6. Promovarea unui sistem de salarizare bazat pe performanță, concordant cu statutul cadrelor didactice în societate.
7. Realizarea unui sistem legislativ care să asigure modernizarea, stabilitatea și predictibilitatea sistemului de învățământ precum și garantarea egalității de șanse la accesul la educație.
8. Asigurarea calității și stimularea excelenței în învățământul superior de stat și privat.
9. Educația permanentă în vederea obținerii unor calificări noi, a extinderii specializării și perfecționării.

Direcții de acțiune

Educația timpurie

- Susținerea de către stat a cheltuielilor cu educația timpurie.
- Coordonarea serviciilor oferite de Ministerul Educației, Cercetării și Inovării cu cele oferite de Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii, Familiei și Solidarității Sociale, pentru optimizarea serviciilor de educație timpurie.
- Elaborarea și monitorizarea curriculumului și a standardelor de calitate pentru educația timpurie.
- Formarea inițială și continuă a personalului dedicat educației timpurii.
- Cuprinderea în educația timpurie a peste 80% dintre copiii între 3-5 ani.
- Încurajarea și susținerea inițiativelor locale și acelor private pentru construirea de creșe, eficientizarea legii tichetelor de creșă.
- Introducerea grupei pregătitoare în învățământul obligatoriu.

Învățământul preuniversitar

- Promovarea pachetului legislativ pentru învățământul preuniversitar.
- Trecerea de la un curriculum axat pe acumularea de informații la un curriculum flexibil centrat pe formarea de competențe relevante pentru piața muncii, pentru dezvoltarea capacității de creație și inovare, precum și a celei de adaptare la situații noi.
- Accelerarea descentralizării în contextul asigurării calității învățământului.
- Eliminarea abandonului școlar din învățământul obligatoriu.
- Încurajarea continuării studiilor astfel încât cel puțin 85% dintre tineri să fie absolvenți de studii liceale.
- Creșterea proporției absolvenților în domeniile științelor exacte și al tehnologiei.
- Generalizarea învățării informatizate.

- Cuprinderea tuturor copiilor cu nevoi speciale și din grupuri vulnerabile în învățământul special sau de masă.
- Asigurarea coerenței procedurilor de evaluare și a examenelor pe baza standardelor naționale adecvate ciclurilor de învățământ.
- În domeniul învățământului și educației pentru minoritățile naționale se vor avea în vedere:
  - accesul egal la educație în toate ciclurile de învățământ;
  - asigurarea cu manuale școlare;
  - asigurarea condițiilor de însușire a limbii române și limbii materne;
  - promovarea interculturalității.
- Susținerea copiilor și tinerilor capabili de performanță.
- Generalizarea programului „Școala de după școală”.
- Dezvoltarea învățământului din mediul rural.
- Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare școlară, profesională și de asistență psihopedagogică.
- Eliminarea violențelor din școală și din jurul ei.
- Asigurarea educației complementare (educație pentru sănătate și alimentație sănătoasă, cultură, cultură civică, antreprenorială și tehnologică, prin sport etc.).

Învățământul superior

- Pregătirea de specialiști cu creativitate și capacitate de inovare.
- Producerea de cunoaștere relevantă internațional prin cercetare științifică.
- Realizarea de creație culturală.
- Diseminarea cunoașterii.
- Formarea de specialiști în domenii relevante pentru societate.
- Deschiderea spre comunitate și participarea cu expertiză la stabilirea direcțiilor de dezvoltare națională.
- Asumarea responsabilității sociale derivate din autonomia academică.
- Promovarea excelenței personale și instituționale pe bază de criterii valorice validate internațional.
- Încurajarea repatrierii elitelor universitare românești.
- Evaluarea externă a tuturor instituțiilor de învățământ superior, publice și private în vederea asigurării calității.
- Diferențierea prin legislație a universităților, în universități de educație, de educație și cercetare și preponderent de cercetare.
- Întărirea autonomiei universitare în vederea creșterii calității învățământului superior.
- Modernizarea managementului și conducerii universităților.
- Funcționarea efectivă a unui Cod deontologic la nivelul fiecărei universități.
- Finanțarea multianuală a programelor de studii.

- Susținerea învățământului de științe exacte și tehnic în conformitate cu directivele europene.
- Promovarea excelenței instituționale prin programe de finanțare competițională;
- Implicarea universităților în educația permanentă pentru cuprinderea a 10% din populația activă.
- Promovarea parteneriatului cu studenții.
- Dezvoltarea și diversificarea programelor de burse.
- Asigurarea mobilității studenților la nivel național și internațional.
- Asigurarea funcționării sistemului de credite pentru finanțarea studiilor.
- Internaționalizarea învățământului superior din România.

Resurse Umane

- Modernizarea formării inițiale, susținerea formării continue a cadrelor didactice și stabilirea de criterii relevante de evaluare a calității cadrelor didactice.
- Repoziționarea socială justă a cadrelor didactice prin:
  - salarizarea corespunzătoare;
  - susținerea parteneriatelor școală – comunitate locală cu implicarea cadrelor didactice în susținerea problemelor comunităților;
  - introducerea unor trepte profesionale de excelență acordate pe baza performanțelor obținute.
- Formarea inițială și continuă a managerilor din sistemul de învățământ.
- Profesionalizarea și depolitizarea carierei manageriale în educație.

Infrastructură

- Dezvoltarea de campusuri școlare integrate pentru educația de bază, complementară și continuă.
- Reabilitarea școlilor astfel încât toate unitățile de învățământ să poată obține autorizare sanitară până la începerea anului școlar 2010/2011.
- Construcția de grădinițe noi pentru cuprinderea integrală a copiilor de 3-6 ani.
- Reorganizarea rețelei școlare și asigurarea transportului școlar.
- Descentralizarea administrativă coerentă prin stabilirea clară a obiectivelor, responsabilităților și resurselor.
- Construcția de cămine noi pentru circa 10.000 de studenți.
- Dotarea spațiilor și laboratoarelor din învățământul superior.

CAPITOLUL 6. Sănătate

Obiective de guvernare

1. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea calității vieții în condițiile compatibilizării sistemului sanitar românesc cu cel din Uniunea Europeană.
2. Aprobarea strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sanitare pe o perioadă de

minim 8 ani.

3. Creșterea graduală a resurselor alocate, pentru asigurarea unui sistem de sănătate la nivel european.
4. Oferirea și garantarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de înaltă calitate.
5. Dezvoltarea programelor de prevenție și de depistare precoce a bolilor.
6. Redresarea și dezvoltarea asistenței medicale din mediul rural.
7. Creșterea veniturilor salariale ale personalului din sistemul sanitar.
8. Participarea personalului sanitar la un program de educație continuă garantat de către stat.
9. Asigurarea transparenței în cheltuirea banilor publici.

Direcții de acțiune

- Elaborarea unui cadru legislativ și instituțional care să permită dezvoltarea sistemului sanitar românesc în interconectare cu sistemul european.
- Accelerarea procesului de descentralizare în sistemul de sănătate și creșterea gradului de implicare al administrației locale în managementul spitalicesc.
- Corelarea reformei asigurărilor medicale cu reforma sistemului de sănătate publică.
- Punerea în aplicare a unui program național de investiții care să permită dezvoltarea infrastructurii sanitare la standardele europene, în maxim opt ani, inclusiv prin atragerea de fonduri europene.
- Sprijinirea mediului de afaceri în proiecte investiționale în sistemul de sănătate și dezvoltarea parteneriatelor public-private.
- Promovarea parteneriatelor cu societatea civilă în dezvoltarea de programe pentru educație sanitară și a unui stil de viață sănătos.
- Integrarea serviciilor sanitare în rețele complexe de asistență, de la medicina primară până la nivel spitalicesc.
- Înființarea de centre multifuncționale, în special în mediul rural.
- Informatizarea sistemului sanitar.
- Introducerea sistemului de evaluare a performanțelor manageriale la toate nivelurile.
- Introducerea de standarde pentru toate nivelurile sistemului sanitar românesc și a unui sistem de asigurare a calității serviciilor medicale.
- Elaborarea planului național de resurse umane în domeniul medical.

Susținerea asistenței medicale primare

- Dezvoltarea medicinei de familie prin creșterea alocațiilor din fondul de asigurări de sănătate care va permite medicilor de familie să participe la programe de supraveghere a mamei și copilului, de prevenție și supraveghere a bolilor cronice cu impact în sănătatea publică.
- Dotarea cabinetelor medicale cu aparatură de diagnostic și tratament, astfel încât

- după 4 ani să existe un nivel standard de dotare în toate cabinetele din țară.
- Concesionarea și/sau vânzarea cabinetelor medicale de la stat către medicii care le dețin în administrare.
  - Implicarea medicului de familie în asistența medicală comunitară.

Dezvoltarea ambulatoriului de specialitate

- Modernizarea ambulatoriului de specialitate prin creșterea alocării fondurilor.
- Dezvoltarea parteneriatului public-privat și atragerea mediului de afaceri în dezvoltarea de rețele sanitare integrate.

Eficiențizarea și modernizarea serviciilor spitalicești

- Reabilitarea spitalelor publice la nivelul normelor de funcționare și dotare din Uniunea Europeană.
- Realizarea unei rețele de spitale de urgență regionale la standarde europene.
- Îmbunătățirea managementului spitalelor prin introducerea indicatorilor de performanță și de calitate a serviciilor.
- Îmbunătățirea sistemului de internări de scurtă durată și a îngrijirilor la domiciliu.
- Dezvoltarea și extinderea externalizării serviciilor non-clinice prin parteneriate public-private.
- Dezvoltarea sistemului de finanțare pe bază de caz rezolvat.
- Demararea efectivă a procesului de acreditare a spitalelor astfel încât să existe “un standard de spital” care să asigure reguli și condiții egale pentru desfășurarea activității.

Dezvoltarea sistemului de urgență prespitalicesc

- Creșterea finanțării sistemului de urgență și dezvoltarea serviciilor de tip SMURD, astfel încât acestea să acopere toată suprafața țării.
- Asigurarea de mijloace de transport medical, inclusiv aerian sau naval.
- Introducerea sistemului de ambulanță comunitară pentru asigurarea urgențelor din teritoriu în special în zonele aflate la mari distanțe de spitale, în cooperare cu autoritățile locale.

Asistența cu medicamente a populației și politica medicamentului

- Garantarea susținerii financiare de către stat a Programelor Naționale de Sănătate (tuberculoză, cancer, HIV/SIDA, dializă etc.).
- Garantarea accesibilității la medicamente compensate și gratuite pentru toată perioada anului.
- Compensarea în proporție de 90% din prețul de referință a medicamentelor pentru pensionari și persoane cu venituri mici.
- Asigurarea de medicamente gratuite pentru copii, elevi, studenți, gravide și lăuze.
- Stimularea deschiderii de farmacii și puncte farmaceutice în mediul rural sau zone izolate.

- Stabilirea transparentă a prețurilor și a criteriilor de compensare funcție de eficacitate și eficiență.

Asistența sanitară în satul românesc

- Stimularea folosirii de personal medical contractual pe perioadă determinată pentru asigurarea cu personal în zonele sau domeniile deficitare, plata în funcție de eficiență și de finalitatea actului medical.
- Creșterea stimulentele financiare (prime de instalare și salarii) pentru personalul care va lucra în mediul rural în zonele neacoperite cu asistență medicală.
- Decontarea cu prioritate a rețetelor eliberate în farmaciile (puncte farmaceutice) deschise în mediul rural de către Casele de Asigurări de Sănătate.
- Dezvoltarea unei rețele de centre multifuncționale pentru asistența medicală de bază.
- Introducerea în programul de educație pentru sănătate în toate școlile din mediul rural și a unui program de prevenție și profilaxie (în special pentru elevi) în patologia dentară.
- Asigurarea caravelor medicale (radiologie și laborator de analize) în zonele rurale și greu accesibile constituite din 15-20 unități mobile repartizate geografic.

Dezvoltarea sănătății publice

- Extinderea programului național de imunizări prin introducerea gratuită a unor noi vaccinuri conform practicilor din UE.
- Vaccinarea antigripală gratuită a copiilor, pensionarilor și a persoanelor cu risc.
- Acces universal și gratuit la servicii de planificare familială.
- Corelarea acțiunilor din România cu Programul Comunitar în domeniul sănătății pentru perioada 2008-2013 stabilit de Uniunea Europeană.
- Asigurarea unei rețele de asistență medicală pentru elevi și studenți (cabinete medicale în școli și universități).
- Stimularea creșterii calității sistemului de asistență medico-sanitară prin intermediul mediatorilor pentru romi și a asistenților comunitari.

Dezvoltarea și susținerea sectorului privat

- Stimularea asigurărilor de sănătate private prin delimitarea îngrijirilor medicale publice de cele private.
- Susținerea și dezvoltarea parteneriatului public-privat, a privatizărilor și a managementului privat în sistemul public.
- Stimularea investițiilor private în sistemul sanitar.

CAPITOLUL 7. Piața muncii

Obiective de guvernare

1. Echilibrarea pieței muncii și reducerea deficitelor sectoriale de forță de muncă.
2. Creșterea gradului de flexibilizare a pieței muncii.
3. Îmbunătățirea accesului pe piața forței de muncă a grupurilor defavorizate, dezvoltarea pieței muncii incluzive și îmbătrânirea activă.
4. Întărirea dialogului social la toate nivelurile în scopul creșterii aportului acestuia la dezvoltarea economică și socială.

Direcții de acțiune

- Creșterea gradului de ocupare de la circa 59%, în prezent, la minimum 65%, în anul 2012.
- Creșterea participării la formarea profesională continuă de la 2% la minimum 7% din populația în vârstă de muncă între 25-64 de ani; susținerea înființării și funcționării comitetelor sectoriale.
- Creșterea salariului minim brut pe economie astfel încât să atingă 50% din salariul mediu brut pe economie până la sfârșitul anului 2012.
- Creșterea salariului mediu brut nominal pe economie în perioada 2009-2012 cu 55%.
- Elaborarea unui sistem unitar de salarizare a funcționarilor publici și a personalului contractual bugetar care să aibă la bază criteriile de diferențiere și corelare a salariilor între funcții și domenii de activitate bugetară.
- Absorbția eficientă a resurselor financiare europene destinate dezvoltării resurselor umane, astfel încât să se asigure suportul de formare profesională și ocupațională.
- Simplificarea procedurilor de angajare și concediere a lucrătorilor, concomitent cu măsuri de securizare a locurilor de muncă.
- Sprijinirea dialogului angajator - angajat în flexibilizarea programului de lucru, în facilitarea mobilității ocupaționale, profesionale și geografice.
- Reorganizarea Agențiilor Județene de Ocupare și Formare Profesională.
- Restructurarea centrelor de formare profesională a serviciului public și punerea lor în sistem de competitivitate pentru ocupare și formare profesională.
- Stimularea, prin măsuri fiscale, a participării salariaților la formarea profesională continuă.
- Asigurarea serviciilor de formare profesională pentru persoanele din mediul rural și din cadrul grupurilor vulnerabile.
- Stimularea rămânerii pe piața muncii a persoanelor care au împlinit vârsta de pensionare, precum și atragerea în activitate a persoanelor pensionate apte de muncă.

- Intensificarea procesului legislativ și de aplicare a măsurilor instituționale care vizează reducerea muncii la negru.
- Redimensionarea competențelor și a atribuțiilor instituțiilor de control în scopul creșterii exigenței și responsabilității în actul de control al raporturilor de muncă precum și în ceea ce privește asigurarea securității și sănătății în muncă.
- Revederea întregului pachet de legi privind sindicatele, patronatele, negocierile colective, conflictele de muncă.
- Revitalizarea dialogului social, inclusiv prin participarea companiilor multinaționale.

CAPITOLUL 8. Asigurări sociale

Obiective de guvernare

1. Asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale.
2. Eliminarea inechităților și anomaliilor care mai există în sistemul public de pensii.
3. Stimularea economisirii private prin pensiile facultative administrate privat.

Direcții de acțiune

- Atingerea unei ținte de 45% din salariul mediu brut pe economie a punctului de pensie, în condițiile sustenabilității sistemului public de pensii.
- Asigurarea unei pensii sociale minime garantate care să completeze pensia până la 350 lei lunar pentru toți pensionarii cu quantumul pensiei sub această sumă, finanțată din bugetul de stat.
- Stimularea economisirii private prin pensiile facultative administrate privat.
- Eliminarea inechităților în ceea ce privește pensiile pentru persoanele încadrate în fostele grupe de muncă I și II, precum și pentru condiții speciale și deosebite de muncă, conform prevederilor Legii 218/2008.
- Aplicarea prevederilor noii legislații privind sistemul public de pensii pentru agricultori.
- Înființarea fondului de garantare a drepturilor participanților la sistemul de pensii private și elaborarea legii de organizare și funcționare a sistemului de plată a pensiilor din sistemul privat.
- Diversificarea tipurilor de pensii prin introducerea pensiilor în regim ocupațional, pe structuri profesionale.

CAPITOLUL 9. Familia, protecția copilului și egalitatea de șanse

Obiective de guvernare

1. Asigurarea condițiilor instituționale și financiare pentru susținerea familiilor tinere, reducerea abandonului copiilor, combaterea violenței în familie.
2. Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate.
3. Asigurarea echilibrului socio-economic al familiilor din mediul urban și rural, al familiei și persoanelor de vârstă a treia, al persoanelor cu dizabilități și al familiilor aparținătoare.
4. Promovarea participării active a femeii la luarea deciziei și în structurile de reprezentare publică; diminuarea discriminărilor de orice natură.

Direcții de acțiune

Familie

- Politici privind reconcilierea vieții de familie cu cea profesională.
- Finalizarea descentralizării serviciilor sociale în domeniul violenței în familie în vederea responsabilizării autorităților locale privind această problemă, precum și asigurării resurselor financiare necesare.
- Dezvoltarea rețelei de servicii suport pentru integrarea familiei române în societate.
- Înființarea de noi adăposturi pentru victimele violenței în familie și de centre de asistență destinate agresorilor familiali.
- Îmbunătățirea criteriilor și formelor de acordare a venitului minim garantat.
- Raționalizarea diferitelor tipuri de asistență socială acordate atât familiilor, cât și persoanelor fizice.

Protecția copilului

- Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate; creșterea alocației de stat pentru copii, în perioada 2009-2012, la suma de minimum 200 lei.
- Creșterea numărului de creșe și includerea acestora în nomenclatorul serviciilor sociale, precum și încurajarea înființării de creșe de către structurile societății civile.
- Acordarea de gratuități în accesul la educația primară a copiilor din familiile sărace, mai ales din mediul rural (uniformă, rechizite, transport) și din cadrul etniei române.
- Sprijinirea dezvoltării rețelei de servicii profesionalizate de îngrijire a copiilor la domiciliu.
- Stimularea structurilor societății civile pentru dezvoltarea activității de prestare a serviciilor sociale din domeniul protecției drepturilor copilului.

- Reducerea numărului de copii aflați în instituții publice sau private prin reintegrarea lor în familia naturală și sprijinirea familiei extinse ca alternativă.

Egalitatea de șanse

- Promovarea participării active a femeii la luarea deciziei și în structurile de reprezentare publică.
- Diminuarea discriminărilor etnice.
- Creșterea capacității instituționale pentru implementarea politicilor de gen, crearea sistemului național de sprijinire și promovare a politicilor privind egalitatea de șanse pe piața muncii bazate pe fondurile structurale.
- Crearea și organizarea sistemului asigurărilor de dependență pentru persoanele vârstnice.
- Dezvoltarea sistemului de consiliere juridică gratuită, precum și a serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice.
- Transformarea unităților medico-sociale în centre pentru îngrijirea de lungă durată a persoanelor vârstnice dependente.
- Creșterea continuă a calității vieții persoanelor cu handicap și sprijinirea familiilor aparținătoare.
- Sporirea numărului de locuri de muncă adecvate pentru activarea persoanelor cu dizabilități cu potențial lucrativ în vederea încadrării lor în muncă.
- Dezvoltarea centrelor de tip rezidențial și a centrelor alternative pentru persoanele cu handicap mintal, cu psihopatologii și afecțiuni multiple, prin programe specifice.
- Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la suportul fizic, informațional și la transportul public, respectiv la accesul în imobile.
- Creșterea eficienței structurilor instituționale și a personalului dedicat problematicii române, respectiv actualizarea strategiei Guvernului în materie.
- Eliminarea condiției discriminatorii a femeii pe piața muncii, în viața social-economică, culturală și politică, prin introducerea unei reprezentări minimale a femeilor în Parlament și în primele două linii ierarhice ale guvernului, începând cu următorul ciclu electoral (2012).
- Aplicarea de politici favorabile femeilor, pentru a le asigura condiții corespunzătoare în vederea adaptării la schimbările imediate și viitoare de pe piața muncii.
- Susținerea participării active a societății civile la furnizarea serviciilor sociale și stimularea voluntariatului.

CAPITOLUL 10. Tineret și sport

Obiective de guvernare

1. Construcția unui sistem de securitate socială activă pentru tineri.
2. Sprijinirea angajării tinerilor în conformitate cu specializările obținute pentru a stopa exodul forței de muncă tinere și specializate din țară și pentru ocuparea într-un grad cât mai ridicat a forței de muncă tinere.
3. Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive.
4. Valorificarea economică a activităților sportive și creșterea rolului managementului sportiv. România poate beneficia nu numai din punct de vedere al imaginii pe plan mondial, ci și în plan financiar.
5. Creșterea rolului educației fizice și a sportului în școli.
6. Dezvoltarea resurselor umane din domeniul sportului și sprijinirea sportului de performanță.

Direcții de acțiune

Tineret

- Construirea de locuințe sociale pentru tineri pe întreg teritoriul țării, acordate inițial în regim de închiriere.
- Armonizarea infrastructurii și a cadrului juridic și instituțional intern cu legislația și directivele Uniunii Europene în materie de tineret și sport.
- Înființarea a opt Centre pentru Tineret în cele opt regiuni de dezvoltare, cu responsabilități directe în atragerea fondurilor comunitare pe domeniul tineret.
- Susținerea tinerilor din mediul rural și din familiile cu posibilități reduse în vederea asigurării egalității de șanse.
- Stabilirea de parteneriate strategice împreună cu Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă și cu unitățile de învățământ mediu și superior.
- Realizarea unui parteneriat cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale în vederea transformării Centrelor Regionale de Formare Profesională a Adulților (CRFPA) în centre județene cu același specific (CJFPA), cu o mai mare orientare către formarea persoanelor tinere.
- Crearea bazei de date la nivel național cu locurile de muncă disponibile din România.
- Reabilitarea taberelor școlare și adaptarea lor la standardele UE, în fiecare județ, prin parteneriate public-privat.

Sport

- Elaborarea strategiei naționale și a unei noi legi în domeniul sportului, armonizată cu prevederile UE în materie.
- Implicarea și cointeresarea autorităților administrației publice locale în crearea, modernizarea și dezvoltarea bazei materiale, precum și a structurilor sportive din plan local și județean.
- Inventarierea și clarificarea problemelor de proprietate în legătură cu infrastructura sportivă existentă, intabularea proprietăților de tip public național și public local.

- Clarificarea drepturilor de proprietate, de marcă a cluburilor sportive și dezvoltarea componentei de marketing a activității asociațiilor și a cluburilor sportive.
- Organizarea de întreceri sportive, susținute și cofinanțate de Guvernul României.
- Reorganizarea și adaptarea sistemului sportiv pentru persoanele cu handicap, pentru atragerea respectivei categorii de persoane către această disciplină.
- Depășirea dificultăților în luarea și asumarea unor decizii cu privire la eficiența economică a activităților sportive prin schimburi de experiență între instituțiile abilitate din țara noastră și din celelalte state cu o puternică tradiție în domeniul managementului sportiv.
- Introducerea unui număr de minim de trei ore de sport pe săptămână în programa școlară și garantarea accesului tuturor copiilor apti pentru acest gen de activitate la orele de educație fizică, în conformitate cu normele UE.
- Asigurarea unei traiectorii de tip ”dublă carieră” sportivilor de performanță, prin asigurarea educației și calificării într-o altă profesie, suplimentar carierei sportive, pentru a sprijini reintegrarea lor în societate.
- Construirea de stadioane și de baze sportive pentru disciplinele olimpice, conform cerințelor Comitetului Olimpic Internațional.
- Dezvoltarea sportului prin coordonarea activităților de management sportiv, marketing sportiv și cercetare.
- Înființarea unor centre moderne de recuperare sportivă.

CAPITOLUL 11. Competitivitatea, mediul de afaceri și IMM-urile

Obiective de guvernare

1. Elaborarea și implementarea unei strategii integrate și transparente de valorificare a tuturor factorilor care au impact asupra capacității firmelor din România de a concura pe piața internă unică și pe piețele extra-comunitare.
2. Accelerarea reformelor pro-competitive, simplificarea și îmbunătățirea cadrului legislativ și administrativ, diminuarea birocrăției și a poverii fiscale.
3. Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii să devină competitive, conform cu regulile pieței interne unice și fără a distorsiona condițiile concurențiale loiale.
4. Promovarea unui mediu concurențial corect, prevenirea și limitarea extinderii practicilor anticoncurențiale.
5. Stimularea dezvoltării pieței de capital, cu reguli corecte și transparente.

Direcții de acțiune

- Asigurarea unui mediu legislativ predictibil care să permită planificarea activităților agenților economici.
- Completarea legislației cu noi scheme privind acordarea ajutorului de stat.

- Reducerea semnificativă a birocrăției și parafiscalității, eliminarea barierelor administrative.
- Stimularea dezvoltării unei noi culturi a calității prin organizarea coerentă a supravegherii de piață, funcționarea infrastructurilor calității și protecția consumatorului.
- Susținerea financiară de către stat a "polilor de competitivitate".
- Dezvoltarea capacității competitive a sectorului IMM-urilor și încurajarea capitalului autohton.
- Îmbunătățirea accesului IMM la finanțare prin programe cu sprijin financiar extern și/sau de la bugetul de stat.
- Elaborarea și finanțarea unui program național destinat stimulării spiritului întreprinzător, al implementării de noi tehnologii, al inovării ca sursă majoră de dezvoltare economică.
- Îmbunătățirea accesului la proprietatea intelectuală în vederea creșterii competitivității IMM-urilor și stimularea transferului tehnologic transnațional. Elaborarea și finanțarea unui program național de susținere a micilor meșteșugari în promovarea produselor și conservarea tradițiilor autohtone.
- Stimularea exporturilor de produse cu grad înalt de prelucrare și a accesului IMM-urilor pe piețele externe.
- Îmbunătățirea modalităților de efectuare și corelare a activităților de inspecție și control economic prin evitarea paralelismelor și crearea actului unic de control.
- Sprijinirea creării de departamente specializate în cadrul universităților publice în domeniul concurenței, promovarea formării profesionale continue și sprijinirea sectorului neguvernamental specializat în promovarea culturii concurențiale în mediul de afaceri.
- Garantarea integrității în relația cu toți participanții la piață, precum și cu alte instituții sau organizații care supraveghează sau operează pe piața de capital.
- Consolidarea pieței de capital prin crearea unei piețe competitive în regiune prin: creșterea volumului activității de investire, diversificarea instrumentelor financiare, atragerea de noi participanți pe piață, crearea unei culturi investiționale pe piața de capital.
- Scăderea costurilor de operare pe piața de capital.
- Încurajarea emitenților de a se finanța prin intermediul pieței de capital și menținerea unui dialog permanent cu reprezentanții societăților comerciale sau autoritățile administrației publice locale pentru promovarea acestor demersuri.
- Consolidarea activității de supraveghere și control și protejarea investitorilor prin:
  - creșterea semnificativă a gradului de transparență a emitenților admiși la tranzacționare pe o piață reglementată;
  - asigurarea condițiilor necesare instituirii unei protecții și a unui tratament echitabil aplicabile tuturor acționarilor;

- creșterea responsabilităților și a funcțiilor organelor de conducere ale emitenților, în special ale consiliilor de administrație;
- creșterea protecției acționarilor minoritari prin inițiative legislative care să clarifice procedurile de delistare.
- Dezvoltarea culturii pieței de capital pentru a dubla numărul de investitori activi până în 2012.

CAPITOLUL 12. Cercetarea științifică, dezvoltarea și inovarea

Obiective de guvernare

1. Susținerea domeniilor de vârf cu potențial pentru performanță.
2. Sporirea numărului de cercetători cu rezultate științifice de nivel internațional.
3. Creșterea atractivității carierelor științifice și promovarea tinerilor cercetători.
4. Încurajarea parteneriatelor și a repatrierii diasporei științifice românești.
5. Organizarea sistemului de cercetare - dezvoltare - inovare în mod funcțional.
6. Integrarea cercetării științifice în mediul economic și social.
7. Întărirea capacității instituționale și personale pentru atragerea de fonduri internaționale, publice și private.
8. Promovarea performanțelor științei în rândurile publicului larg.

Direcții de acțiune

- Creșterea finanțării cercetării-dezvoltării, inclusiv din mediul privat, concomitent cu majorarea finanțării publice la nivelul de 1% din PIB în 2012.
- Alocarea resurselor prin competiție exclusiv în funcție de criteriile de calitate științifică. Evaluările instituțiilor, persoanelor și proiectelor vor fi făcute exclusiv în baza unor criterii internațional recunoscute.
- Introducerea unor politici de resurse umane dinamice și competitive.
- Accesul la posturi sau competiții exclusiv pe bază de performanță profesională.
- Finanțarea multianuală a proiectelor de cercetare, în acord cu practicile europene.
- Facilitarea utilizării fondurilor câștigate pe bază de competiție, inclusiv punerea în practică a principiului „finanțarea urmează cercetătorul”.
- Stimularea investițiilor private în cercetare-dezvoltare.
- Punerea în practică a unui plan de acțiune de lungă durată privind popularizarea științei și tehnicii către publicul larg, inclusiv pe canale media.
- Raționalizarea instituțională a sistemului.

CAPITOLUL 13. Infrastructura de transport

Obiective de guvernare

1. Interconectarea și interoperabilitatea rețelei de drumuri din România cu rețeaua de drumuri europeană.
2. Asigurarea coerenței și continuității lucrărilor de infrastructură pe termen lung prin promovarea PACTULUI NAȚIONAL “AUTOSTRĂZILE ROMÂNIEI”.
3. Reducerea constantă a numărului de victime din accidente de circulație.
4. Mărirea perioadei de garanție la lucrările realizate pentru îmbunătățirea infrastructurii de transport.
5. Refacerea rețelei de drumuri naționale la un nivel calitativ european, până în anul 2012.
6. Dezvoltarea infrastructurii feroviare coordonată cu cea rutieră, în conformitate cu cerințele europene.
7. Asigurarea legăturilor între marile orașe cu trenuri *intercity*.
8. Creșterea vitezei tehnice proiectate pe calea ferată în medie cu 25% și reducerea timpului de circulație cu 50% față de cel actual la trenurile de călători și marfă, precum și eliminarea staționării trenurilor în frontieră.
9. Înnoirea și modernizarea parcului existent de material rulant, modernizarea stațiilor de cale ferată pentru creșterea gradului de confort oferit publicului călător.
10. Asigurarea transportului port-auto pe calea ferată pentru distanțe lungi.
11. Crearea unei infrastructuri adecvate în porturile fluviale pentru a face față cerințelor de exploatare la nivel european.
12. Dezvoltarea capacității feroviare în zona fluvio – maritimă a Portului Constanța.
13. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare în zonele cu activitate ecoomică importantă.

Direcții de acțiune

Transport rutier

- Reorganizarea activității de construcție și întreținere a infrastructurii de transport rutier prin înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și a Companiei Naționale de Drumuri.
- Modificarea legislației privind modalitățile și condițiile de participare la licitațiile pentru lucrările necesare îmbunătățirii infrastructurii de transport, eliminând principiul „cel mai mic preț câștigă”, care s-a dovedit păgubos și introducând respectarea termenelor parțiale drept condiție de reziliere unilaterală a contractului.

- Modificarea legislației privind contestațiile la adjudecarea lucrărilor privind infrastructura de transport prin introducerea unei taxe de contestare ce se pierde în cazul respingerii contestației.
- Modificarea legislației privind obținerea diverselor avize pentru lucrările necesare îmbunătățirii infrastructurii de transport astfel încât să se reducă numărul acestora și durata obținerii.
- Instituirea unor taxe echitabile pentru utilizarea infrastructurii conform principiului „plătești cât și cum folosești”.
- Constituirea unei baze de date cu toate firmele care nu au respectat anumite prevederi contractuale (prețul, calitatea, termenul de finalizare) în vederea depunerii lor la licitații.

Autostrăzi

- Realizarea PACTULUI NAȚIONAL „AUTOSTRĂZILE ROMÂNIEI” pentru asigurarea coerenței și continuității în finanțarea construcției de autostrăzi.
- Finalizarea coridorului IV pan-european Nădlac – Constanța (total 855 km) la nivel de autostrada până în anul 2012, cu excepția tronsonului Sibiu-Pitești (120 km) ce va fi realizat prin concesiune cu finalizare în 2013-2014.
- Finalizarea porțiunii între Borș și Târgu Mureș (254 de km), din Autostrada Transilvania (total 415 km), urmând ca porțiunea între Târgu Mureș și Brașov (161 km) să fie finalizată în 2013-2014.
- Finalizarea tronsonului de autostrada București - Comarnic (110 km), urmând ca tronsonul Comarnic - Brașov (56 km) să fie realizat prin concesiune cu finalizare în 2013-2014.
- Realizarea conexiunilor dintre autostrăzile A1 și A2, prin realizarea la nivel de autostradă a centurii de tranzit a Bucureștiului, porțiunea de nord până în anul 2012 și a porțiunii de sud până în anul 2014.
- Completarea și lărgirea la 4 benzi, până în anul 2011, a porțiunii de nord (A1-Otopeni - A2) din centura periurbană București (existentă) și finalizarea, până în anul 2013, a porțiunii de sud.
- Începerea lucrărilor în 2012 la autostrada Ploiești - Buzău - Focșani (108 km), parte a coridorului IX pan european și la autostrada Focșani - Săbăoani (140 km).
- Începerea lucrărilor în 2012 la autostrada Târgu Mureș - Iași (300 km) și la Autostrada Sudului București - Alexandria - Craiova (170 km).
- Începerea lucrărilor în 2012 la autostrada Lugoj - Caransebeș - Orșova - Drobeta Turnu Severin - Craiova - Calafat, parte a coridorului paneuropean IV B.
- Construirea unui pod peste Canalul Dunăre – Marea Neagră în zona Agigea care să facă legătura cu autostrada A2 și centura la nivel de autostrada a Municipiului Constanța.
- Realizarea studiilor de fezabilitate, proiectare, exproprieri la coridorul paneuropean IX Focșani - Albița.

Drumuri Naționale

- Asigurarea, până în anul 2012, a capacității portante de 11,5 tone/osie pentru toate drumurile europene.
- Realizarea *Programului Național Centuri Ocolitoare* astfel:
  - cu finanțare de la bugetul de stat: Ploiești Vest, Cluj Est și Sud, Oradea, Iași, Suceava, Satu Mare, Alba Iulia, Teiuș, Aiud, Turda, Bistrița, Zalău, Aleșd, Râmnicu Vâlcea, Timișoara, Bârlad, Arad, Roman, Slatina, Sighetul Marmăției, Galați, Focșani;
  - cu finanțare B.I.R.D.: Brașov, Bacău, Târgu Mureș, Reghin;
  - cu finanțare JBIC: Centura Timișoara;
  - cu finanțare ISPA: Adunații Copăceni, Sibiu (lucrările rămase), Deva și Orăștie (la standard de autostradă), Lugoj, Drobeta Turnu Severin, Mehadia, Domașnea;
  - cu finanțare FEDR: Sebeș, Alexandria – Caracal, Dej, Filiași, Târgu Frumos, Craiova Sud, Mangalia, Budești, Fălticeni, Bufta, Pucioasa, Târgu Jiu, Mihăilești.
- Refacerea a 5000 de km de drumuri naționale la nivel calitativ european.
- Inițierea demersurilor pentru realizarea podului peste Dunăre la Turnu Măgurele - Nicopole și conectivitatea cu Autostrada Sudului.
- Refacerea a 10000 de km de drumuri județene prin colaborarea Ministerului Infrastructurii și Transporturilor cu consiliile județene.
- Reconstrucția zonelor cu risc ridicat de accidente pentru eliminarea punctelor negre cunoscute în infrastructura rutieră.
- Unificarea activităților de control în trafic ale Registrului Auto Român, Autorității Rutiere Române, Companiei Naționale de Autostrăzi, Companiei Naționale de Drumuri, în cadrul Inspectoratului de Control în Transportul Rutier, care va lucra împreună cu Poliția Rutieră.
- Înființarea Biroului Național de Siguranță Rutieră ce va cuprinde un serviciu Info Trafic și un post de Radio Trafic.
- Eliberarea de autorizații rutiere gratuite de tranzit sau de continuare parcurs, în cazul TIR-urilor care utilizează tehnologia RO-LA sau feribot.

Transport feroviar

- Finalizarea până în anul 2009 a lucrărilor de modernizare a tronsonului de cale ferată București - Constanța, și până în anul 2011 a tronsonului Câmpina - Brașov, porțiuni din coridorul IV pan European.
- Devansarea termenului de finalizare a lucrărilor de modernizare, din anul 2013 în anul 2012, a tronsonului Curtici - Brașov, parte a Coridorului IV paneuropean, prin împărțirea în sectoare scurte.

- Finalizarea proiectării lucrărilor de modernizare a Coridorul IX pan-european, până la sfârșitul anului 2009 și începerea lucrărilor de modernizare în anul 2010(Giurgiu - București - Suceava - Vadu Siret).
- Electrificarea și dublarea liniei principale Cluj - Oradea și a magistralei Iași - Tecuci.
- Reanalizarea lucrărilor la liniile Râmnicu Vâlcea - Vâlcele și București - Giurgiu, inclusiv a podului afectat de inundații.
- Modificarea taxei de utilizare a infrastructurii (TUI) prin introducerea plății pe vagon față de plata pe tren existentă în prezent.
- Introducerea TUI diferențiat pe magistrale și linii principale față de linii secundare respectiv vagoane marfă - vagoane călători.
- Reducerea TUI cu până la 25% pentru trenurile de marfă cu circulație permanentă și instituirea TUI preferențial pentru transportul RO-LA (camioane transportate în vagoane speciale).
- Reconstrucția Gării de Nord București prin transformarea zonelor adiacente în centru comercial; lucrările vor fi scoase la licitație internațională pentru parteneriat public privat.
- Reabilitarea gărilor Cluj, Sibiu, Alba Iulia, Timișoara, Iași, Craiova, Constanța, Galați, inclusiv dezvoltarea lor în complexe comerciale; lucrările vor fi realizate prin parteneriat public privat.
- Continuarea procesului de modernizare telecomenzi și semnalizare feroviara pentru coridoarele IV și IX paneuropene de mare viteză (160 km/h).
- Înnoirea și modernizarea parcului de material rulant pentru transportul de călători prin: achiziția a 100 de rame electrice noi, achiziția a circa 500 de vagoane noi, modernizarea a circa 700 de vagoane și a 300 de locomotive din parcul existent.
- Continuarea programului de achiziții automotoare diesel tip "Săgeata Albastră" cu încă 50 de unități.
- Asigurarea subvenției la nivelul necesar pentru transportul public de călători pe calea ferată conform practicilor europene.
- Finalizarea până în anul 2010 a liniei de metrou 1 Mai - Laromet (3,1 km - 2 stații).
- Începerea lucrărilor la linia 5 de metrou: Ghencea - Drumul Taberei - Eroilor -Universitate - Pantelimon cu finalizarea primului tronson Ghencea - Eroilor până în 2012.
- Achiziționarea a încă 26 de trenuri (156 de vagoane) pentru modernizarea parcului de vagoane metrou.
- Modernizarea instalațiilor de siguranță a circulației și de ventilație de la metrou, componente ale sistemului de protecție în cazuri speciale.
- Deschiderea unei stații de transfer RO-LA în sudul Municipiului București pentru preluarea traficului rutier de marfă ce intră în țară prin Vama Giurgiu.

Transport naval

- Implementarea proiectului privind îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre pe sectorul Călărași – Brăila.
- Consolidarea malurilor și modernizarea instalațiilor la Canalul Dunăre – Marea Neagră și Poarta Albă – Midia Năvodari.
- Implementarea fazei a doua a sistemului RORIS (River Information System) de urmărire și dirijare a traficului fluvial de nave și mărfuri pe sectorul românesc al Dunării și construcția centrului de editare a hărții electronice a Dunării și de colectare a datelor pentru sistemul RORIS.
- Elaborarea legislației pentru implementarea programului Comisiei Europene privind dezvoltarea transportului pe căile navigabile interioare (NAIADES).
- Sporirea capacității de operare a mărfurilor prin construirea molului 3 în portul Constanta Sud Agigea.
- Implementarea proiectului „Apărări de maluri pe Canalul Sulina”.
- Prelungirea digului de larg al Portului Constanta pentru asigurarea condițiilor optime de operare și staționare a navelor la cheu în Constanta Sud – Agigea.
- Simplificarea formalităților de control al navelor fluviale.
- Îmbunătățirea condițiilor tehnice și a eficienței liniei de feribot Constanța Poti/Batumi.

Transport aerian

- Asigurarea unui management competitiv prin înființarea Companiei Naționale Aeroportuare București (Otopeni și Băneasa) și a Companiei Naționale Aeroportuare Banat (Timișoara – Arad).
- Finalizarea terminalului de pasageri de la Aeroportul Internațional Henri Coandă București pentru atingerea unei capacități de 5 milioane de pasageri pe an.
- Acordarea de sprijin tehnic și financiar pentru aeroporturile care deservește zone cu potențial economic ridicat (Suceava, Iași, Cluj, Craiova, Baia-Mare, Tulcea).
- Acordarea de asistență tehnică autorităților locale din județele Brașov, Alba, Galați-Brăila și Bistrița pentru construirea de noi aeroporturi.
- Creșterea eficienței activității Companiei TAROM, pentru consolidarea poziției de membru în alianța Sky Team, în vederea listării la bursă și privatizării.
- Consolidarea poziției regiei autonome ROMATSA în cadrul programului Cer Unic European prin realizarea unui bloc multifuncțional de dirijare a traficului aerian împreună cu Bulgaria.
- Separarea funcției de supervizare a activității de aviație în general de activitățile de furnizare de servicii în cadrul Autorității Aeronautice Române.

CAPITOLUL 14. Societatea informațională

Obiective de guvernare

1. Creșterea gradului de acces al populației la serviciile publice informatizate la un nivel de 20%.
2. Creșterea la 45% a procentului locuințelor cu acces la Internet.
3. Creșterea la 60% a procentului firmelor care utilizează Internetul ca principal mijloc de interacțiune cu instituțiile statului.
4. Extinderea numărului de localități rurale care au acces la rețele de comunicații de bandă largă.
5. Crearea condițiilor pentru realizarea unui stat funcțional, modern, performant și interactiv, prin regândirea proceselor și procedurilor asociate actului de guvernare pe baza utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor.
6. Redefinirea, implementarea și asigurarea mecanismelor de funcționare ale Serviciului Universal de acces la mijloacele de comunicare și informare.

Direcții de acțiune

- Crearea unui cadru instituțional și legal coerent pentru dezvoltarea societății informaționale.
- Promovarea experienței și propunerilor românești în domeniul reglementărilor în instituțiile europene, precum și transferul experienței spre țări ce urmează calea integrării europene.
- Încurajarea demersurilor comune de cooperare în zona sud-est europeană pentru crearea unei piețe puternice de Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor (TIC).
- Cooperarea cu alte autorități pentru introducerea de prevederi referitoare la infrastructura de comunicații în standardele de urbanism, în autorizarea pentru construire și în alte categorii de standarde.
- Susținerea neutralității tehnologice în dezvoltarea infrastructurii de comunicații naționale și încurajarea dezvoltării Internetului de bandă largă ca principal suport de transmisie și convergență.
- Realizarea unei platforme informaționale naționale care să pună într-o corespondență dinamică și directă informațiile referitoare la cetățenii, firme și proprietăți imobiliare.
- Continuarea și extinderea proiectului „Economia bazată pe cunoaștere”, finanțat de Banca Mondială prin creșterea numărului de localități rurale care au acces la rețeaua de comunicații de bandă largă.
- Dezvoltarea și asimilarea de standarde, norme și metodologii, precum și dezvoltarea și întreținerea nomenclatoarelor de interes general care să asigure în mod unitar proiectarea, realizarea, implementarea și operarea serviciilor publice informatizate, prin care se va asigura interoperabilitatea și interactivitatea acestora.
- Construirea unor “Orașe ale Societății Informaționale”, ca modele pilot pentru testarea utilizării TIC în toate activitățile economice, sociale și culturale ale comunității prin organizarea unei competiții naționale în vederea obținerii de fonduri (naționale, europene, locale și private).

- Generalizarea accesului la servicii integrate de voce (cu mobilitate), date și imagini (inclusiv televiziune digitală) pentru cetățenii României.
- Realizarea unei platforme naționale pentru informare și acțiune, în caz de dezastre, care să asigure intervenția rapidă și specializată a autorităților.
- Susținerea dezvoltării infrastructurii TIC în învățământul public de toate nivelele și asigurarea șanselor egale la informare pentru toți copiii școlari din România.
- Susținerea dezvoltării și utilizării de conținut informatic dedicat pentru toate materiile de învățământ în cadrul procesului de educație publică.
- Asigurarea infrastructurii pentru accesul securizat la informațiile medicale personale pentru serviciile medicale, oriunde și oricând pe teritoriul României.
- Promovarea pe scară largă a mecanismelor electronice de plată.
- Promovarea interacțiunii autorităților publice cu cetățenii și mediul de afaceri prin servicii de *e-guvernare*.
- Promovarea schimbului electronic de documente, astfel încât acesta să devină principalul mijloc de transmitere a informației în administrația publică.

CAPITOLUL 15. Agricultură și dezvoltare rurală

Obiective de guvernare

1. Asigurarea securității alimentare a țării prin creșterea producției agricole.
2. Creșterea exportului de produse agro-alimentare și echilibrarea balanței comerciale agricole.
3. Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe multianuale.
4. Eficientizarea structurilor de piață agricole și agro-alimentare.
5. Accelerarea procesului de dezvoltare rurală.
6. Modernizarea și extinderea sistemului de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice.
7. Extinderea suprafețelor de păduri în România și dezvoltarea pisciculturii.
8. Susținerea cercetării agricole și formării profesionale.
9. Reforma structurilor administrative cu atribuții în domeniul agriculturii.

Direcții de acțiune

Asigurarea securității alimentare a țării prin creșterea producției agricole

- Specializarea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone de favorabilitate.
- Stimularea comasării voluntare a terenurilor și a exploatării lor eficiente.
- Sprijinirea creării de ferme comerciale moderne, de unități de industrie alimentară și creșterea competitivității acestora.

- Promovarea produselor cu randamente și calitate ridicată obținute prin extinderea producțiilor ecologice.
- Dezvoltarea cu prioritate a zootehniei și creșterea ponderii acesteia în totalul producției agricole, îmbunătățirea pășunilor, a pomiculturii, legumiculturii și viticulturii - sectoare mult rămase în urmă.
- Stimularea integrării producției vegetale cu cea animală pentru obținerea unui spor de producție substanțial, care să asigure consumul intern și reducerea importurilor pe fiecare produs în parte.
- Ameliorarea raselor de bovine cu sprijin din partea statului în vederea obținerii producțiilor de carne și lapte.
- Stimularea prin programe economice speciale a zonei montane, Deltei Dunării și a altor zone defavorizate.
- Aplicarea unui Program de Monitorizare a calității alimentelor, conform normelor specifice.
- Exercițarea unui control sanitar-veterinar și fito-sanitar în conformitate cu reglementările stabilite cu autoritățile corespondente din Uniunea Europeană.

Creșterea exporturilor de produse agro-alimentare și echilibrarea balanței comerciale agricole

- Măsuri de susținere a politicilor de marketing ale producătorilor autohtoni pentru piețele externe.
- Crearea unui sistem informatic eficient referitor la piața externă accesibil producătorilor români.
- Acordarea de sprijin financiar pentru susținerea și promovarea brandurilor românești.
- Sprijinirea asocierii întreprinzătorilor autohtoni și afilierea lor la structuri din afara țării.
- Susținerea promovării produselor tradiționale românești pentru export.

Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe și bugete multianuale

- Aplicarea de scheme eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbția integrală a fondurilor europene și asigurarea cofinanțării de la bugetul de stat, prin proiecte tip „Fermierul” și „Sapardul Românesc”.
- Înființarea fermelor agricole-comerciale, precum și pentru realizarea proiectelor în agroturism, restructurarea fermelor de subzistență și instalarea tinerilor fermieri.
- Reducerea accizei la motorină pentru lucrările agricole la pragul minim din UE, de 21 euro/tonă, concomitent cu instituirea de măsuri care să prevină și să sancționeze schimbarea destinației.
- Creștere subvenției, din resurse proprii, pentru domeniile prioritare, la un nivel similar cu celelalte țări ale UE, până la momentul de convergență cu programul european de subvenție.

- Promovarea unei politici de stimulare pentru producătorii care produc total sau parțial pentru piață.
- Subvenționarea semințelor selecționate, a materialului săditor și a materialului seminal genetic ameliorat.
- Acordarea de subvenții pentru îmbunătățirea calității materialului genetic folosit pentru reproducere în domeniul zootehniei.
- Nivelul mediu al subvențiilor pentru toate tipurile de sprijin acordate sectorului agricol va fi anual de 1500 lei/hectar.
- Revizuirea Legii 381/2002 privind acordarea despăgubirilor în caz de calamități naturale în agricultură, în vederea accelerării acordării acestora, precum și reglementarea relațiilor cu societățile de asigurare.
- Suportarea de la buget a costurilor de marcare și identificare a animalelor, precum și a tratamentelor antiepidemice.
- Crearea unui sistem unitar de accesare și garantare a creditelor pentru producție și a creditelor pentru investiții.

Eficientizarea structurilor de piață agricole și agro-alimentare

- Organizarea piețelor agricole și alimentare în baza reglementărilor europene:
  - stimularea organizării asociațiilor profesionale, facilitarea accesului grupurilor de producători la comerțul organizat, stimularea piețelor locale de vânzare directă de la producător;
  - stimularea comerțului prin bursa cerealelor;
  - reglementarea în domeniul certificatelor de depozit, astfel încât acestea să fie funcționale și tranzacționabile;
  - atragerea băncilor private în finanțarea fermierilor pe baza acestor certificate și a garanției cu terenuri agricole.
- Agrearea unui moratoriu pentru menținerea prețurilor alimentelor de bază în limite rezonabile, inclusiv prin aplicarea codului de bune practici pentru comerțul cu produse agroalimentare încheiat cu marile rețele de magazine.
- Luarea de măsuri pentru consolidarea pieței funciare și transformarea terenului într-un bun valoric prin:
  - finalizarea retrocedărilor și a reformei proprietății funciare, inclusiv a celor din administrarea Domeniilor Statului;
  - privatizarea terenurilor rămase după această acțiune, justa despăgubire și la timp în cazurile obiective în care retrocedarea nu se poate face în natură;
  - introducerea cadastrului unitar și subvenționarea taxelor notariale în vederea încheierii procesului de identificare a parcelelor;
  - intabularea tuturor suprafețelor agricole și forestiere, inclusiv a celor rezultate din ieșirea din indiviziune;
  - emiterea în regim de urgență a reglementărilor privind condițiile de expropriere pentru lucrările de interes național;

- dublarea rentei viagere pentru cei care arendează terenurile și majorarea la 150 Euro/ha pentru înstrăinarea terenului.

Accelerarea procesului de dezvoltare rurală

- Refacerea și dezvoltarea infrastructurii de bază, respectiv drumuri, apă, canalizare și gestionare a deșeurilor.
- Extinderea serviciilor medicale în mediul rural, prin crearea de cabinete pentru medici de familie și acordarea de stimulente pentru a se stabili în mediul rural.
- Stimularea diversificării activităților economice, altele decât cele agricole și a serviciilor din mediul rural.
- Susținerea construirii de spații de depozitare (silozuri pentru produse agricole).
- Susținerea instalării tinerilor fermieri în mediul rural.
- Renovarea satelor și conservarea tradițiilor și obiceiurilor locale.
- Stimularea activităților de turism specializat în mediul rural.
- Reabilitarea, întreținerea și promovarea siturilor naturale și istorice.
- Program pentru adaptarea forței de muncă și a administrației publice de la sate la schimbările actuale, pentru instruirea în meserii tradiționale și servicii și modernizarea administrației publice locale finanțate din Fondului Social European.

Modernizarea și extinderea sistemului de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice

- Elaborarea unui Program național de îmbunătățiri funciare:
  - intervenții pentru situații de forța majoră;
  - regândirea unor sisteme de irigații cu orientarea acestora spre sistemul de udare gravitațională, folosind potențialul hidroenergetic al țării;
  - asigurarea sursei de irigat până la stațiile de distribuție.
- Repararea și punerea în funcțiune a sistemului de irigații pentru o suprafață de 1,5 milioane ha.
- Reabilitarea digurilor de la Dunăre, întreținerea și repararea amenajărilor de desecări-drenaj și a celor de combatere a eroziunii solului.
- Folosirea mai eficientă a îngrășămintelor, pentru a îmbunătăți gradul de utilizare a acestora și a reduce impactul asupra mediului.
- Stimularea culturilor energetice pentru valorificarea potențialului productiv al terenurilor.

Extinderea suprafețelor de păduri în România și dezvoltarea pisciculturii

- Stoparea declinului suprafețelor împădurite și extinderea suprafeței de păduri la 30% din suprafața României, în următorii 4 ani.
- Împădurirea terenurilor cu potențial agricol redus și crearea de perdele forestiere de protecție pe 5% din suprafețele agricole din zonele expuse secetei și deșertificării.

- Împiedicarea despăduririlor și tăierii ilegale de masă lemnoasă prin adoptarea de urgență a unui pachet legislativ pentru reducerea tăierii ilegale de masa lemnoasă și înființarea unei unități pentru paza pădurilor și a parcurilor naturale.
- Adaptarea la nevoile interne a Programului pentru pescuit și acvacultură.

Susținerea cercetării agricole și formării profesionale

- Aplicarea Programului Național de cercetare-dezvoltare agricolă, împreună cu partenerii implicați, în jurul unor obiective comune: productivitate, calitate, rezistentă la secetă, boli, dăunători etc.
- Gestionarea programelor de cercetare și inovare pe bază de rezultate, pentru dezvoltarea durabilă a sectoarelor agro-industriale și silvice.
- Reconvertirea profesională a populației din mediul rural, în meserii conexe spațiului rural.
- Adaptarea procesului de învățământ profesional și mediu agricol, la nevoile agriculturii și subordonarea acestuia la ministerul de specialitate.

Reforma administrativă a agriculturii

- Descentralizarea administrației agricole și reorganizarea structurilor teritoriale ale Ministerului Agriculturii pe principiile Politicii Agricole Comune.
- Înființarea Camerelor Agricole și crearea Caselor de Credit Rural.
- Creșterea gradului de profesionalizare a structurilor de administrare a fondurilor UE, pentru a asigura absorbția lor integrală.

CAPITOLUL 16. Politica de dezvoltare regională

Obiective de guvernare

1. Diminuarea dezechilibrelor regionale existente prin stimularea creșterii competitivității și prin revitalizarea zonelor defavorizate.
2. Dezvoltarea echilibrată regională prin corelarea politicilor publice naționale de dezvoltare sectorială cu politicile publice de dezvoltare locală: infrastructură și transporturi, creșterea ocupării forței de muncă, dezvoltare rurală, educație și sănătate, mediu.

Direcții de acțiune

- Elaborarea unui cadru normativ procedural care să definească componentele diferitelor nivele de decizie strategică, identificarea, antrenarea și solidarizarea actorilor locali pe o bază partenerială pentru sprijinirea și realizarea efectivă a proiectelor locale și regionale, evaluarea resurselor locale umane, fizice, naturale, economice, financiare, etc.

- Dezvoltarea corelată a zonelor urbane și rurale prin cooperare între autoritățile locale, județene, consiliile regionale și agențiile de dezvoltare regională pentru a integra planurile de dezvoltare locală în cele regionale și monitorizarea implementării acestora.
- Promovarea parteneriatului public-privat în scopul diminuării dezechilibrelor regionale.
- Elaborarea unui set de criterii de analiză și evaluare a autorităților administrației publice locale în vederea identificării și reducerii dezechilibrelor dintre acestea, prin sprijinirea absorbției fondurilor structurale, alocării schemei de ajutor de stat etc.
- Asigurarea, pentru autoritățile administrației publice locale, de la bugetul de stat, a sumelor necesare pregătirii și cofinanțării proiectelor.
- Intensificarea cooperării transfrontaliere și transnaționale la nivelul regiunilor și stimularea dezvoltării unor proiecte inter-regionale în domeniul infrastructurii, a amenajării teritoriului și a lucrărilor hidrografice, cu predilecție prin accesarea fondurilor europene.
- Dezvoltarea resursei umane și punerea în valoare a potențialului de cooperare cu sectorul privat și cu sistemul educațional local.
- Folosirea experienței instituțiilor bancare europene în pregătirea proiectelor prin utilizarea în mai mare măsură a inițiativelor comunitare cunoscute ca „cele trei inițiative J”: JASPERS – Asistență comună pentru sprijinirea proiectelor în regiunile Europei; JEREMIE – Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mijlocii; JESSICA – Sprijin european comun pentru investiții durabile în zonele urbane.
- Adaptarea legislației specifice în scopul mobilizării potențialului bancar și al fondurilor de garantare pentru a sprijini programele de dezvoltare atât din punct de vedere financiar, cât și al expertizei în management.

CAPITOLUL 17. Turism

Obiective de guvernare

1. Asigurarea condițiilor pentru realizarea unui turism atractiv și competitiv la nivel internațional - prioritate strategică a dezvoltării României pe termen lung.
2. Crearea și modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice prin parteneriat între ministere și autorități locale.
3. Conservarea și reabilitarea obiectivelor turistice care fac parte din patrimoniul cultural universal și național și modernizarea infrastructurii conexe.
4. Dezvoltarea turistică adaptată la specificul regional și la cererea de servicii

turistice de masă și de nișă, la standarde calitative competitive.

5. Promovarea României ca destinație turistică prin campanii eficiente de brand și marketing turistic.

Direcții de acțiune

- Restructurarea instituțională și înființarea unei organizații specializate pentru politica de marketing în turism.
- Asigurarea cadrului legislativ simplificat și eficient al turismului în vederea stimulării investițiilor în domeniu și a extinderii sezonului turistic.
- Elaborarea programului multianual de promovare a turismului românesc.
- Aplicarea unui nou sistem de autorizare a facilităților de cazare.
- Lansarea Programului de Dezvoltare Zonală a Turismului, coordonat cu programele susținute de autoritățile locale.
- Înființarea de parcuri turistice.
- Reducerea numărului de formalități și taxe.
- Dezvoltarea turismului rural și acordarea de facilități fiscale pentru promovarea turismului.
- Elaborarea de planuri specifice de acțiune pentru turismul regional, pe litoralul românesc, în Delta Dunării, turismul montan etc., respectiv pentru turismul de afaceri, ecumenic, medical, balnear, cultural etc.
- Creșterea gradului de accesibilitate a pachetelor de servicii turistice pentru pensionari, studenți, elevi și adulți activi cu venituri modeste.
- Dezvoltarea sistemului de învățământ vocațional turistic astfel încât să corespundă cerințelor pieței.

CAPITOLUL 18. Energie și resurse minerale

Obiectivul strategic

Asigurarea securității energetice a țării, bazată pe un sistem eficient de aprovizionare, producere, transport și distribuție, care asigură alimentarea continuă a tuturor consumatorilor în condiții de accesibilitate, disponibilitate și de suportabilitate a prețurilor.

Obiective de guvernare în domeniul energiei

1. Actualizarea strategiei energetice a României în toate componentele ei: purtători de energie, generare, transport, distribuție, economisire și eficiență energetică, protecția mediului.
2. Eliminarea discordanțelor din legislația primară și secundară în domeniul energiei.

3. Dezvoltarea unei piețe interne de energie, transparentă, nediscriminatorie și competitivă, pilon al dezvoltării pieței regionale.
4. Organizarea transparentă și eficientă a piețelor de gaze, carburanți, cărbune și combustibil nuclear.
5. Asumarea obiectivelor europene în domeniul energiei de creștere a eficienței energetice cu 20%, de atingere a cotei de 20% a surselor de energie regenerabile în consumul total de energie și de reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră - la nivelul anului 2020, precum și siguranța în aprovizionare cu resurse energetice ca o obligație a guvernului (programul „20/20/20”).
6. Păstrarea resurselor primare de energie în patrimoniul statului, exploatarea lor eficientă și valorificarea în condiții de piață.

Direcții de acțiune

- Creșterea securității energetice a țării prin:
  - modernizarea sistemelor de transport și distribuție, dezvoltarea interconexiunilor și diversificarea surselor de import de materii prime energetice;
  - creșterea ponderii producției de energie electrică bazată pe un mix optim de energie compus din: cărbune, nuclear și hidro ce vor asigura o încărcare în baza, economică și de durată la care se adaugă producția de energie din surse regenerabile.
- Reorganizarea, re tehnologizarea și eficientizarea societăților comerciale din sectorul energetic de stat.
- Promovarea proiectelor de investiții în domeniul energiei regenerabile (energia eoliană, solară, biomasă, geotermală, inclusiv deșeurile urbane).
- Elaborarea planului multi-anual de investiții pentru achiziționarea tehnologiilor necesare captării și stocării CO₂, pentru depozitarea deșeurilor radioactive, gestionarea și valorificarea celorlalte deșeuri în scopul protecției mediului.
- Reducerea intensității energetice a economiei românești, prin măsuri stimulatorii pentru reorientarea spre activități economice cu consumuri scăzute și cu valoare adăugată ridicată.
- Optimizarea capacităților de producție existente funcție de: gradul de uzură a instalațiilor, facilități existente, integrarea acestora în sistemul energetic european, costuri de mentenanță și investiții.
- Protejarea consumatorilor vulnerabili printr-o legislație adecvată.
- Susținerea industriei românești din domeniul energetic și participarea cercetării, proiectării și a mediului de afaceri autohton în proiecte de dezvoltare a domeniului energetic, prin facilități care să nu afecteze mediul concurențial.
- Stimularea cercetării pentru realizarea tehnologiilor necesare atingerii obiectivelor prevăzute a fi atinse prin programul „20/20/20”.
- Finalizarea unităților nucleare 3 și 4 de la CNE Cernavodă.

- Finalizarea proiectelor hidro aflate în diverse faze de execuție din surse financiare proprii, precum și în parteneriat public-privat.
- Promovarea cogenerării de înaltă eficiență și eficientizarea sistemelor de termoficare existente.
- Creșterea rolului autorităților locale în soluționarea noilor provocări ale domeniului energetic prin creșterea calității serviciilor energetice în domeniile iluminatului public, transport în comun, aer condiționat și alimentare cu energie termică, precum și în promovarea surselor regenerabile de energie.
- Intensificarea electrificării localităților izolate: case și cătune.
- Realizarea de studii de fezabilitate care să identifice oportunitatea construcției unei noi hidrocentrale pe Dunăre și a unei noi centrale nucleare.

Eficientizarea sistemului energetic prin:

- Modernizarea capacităților de producție, transport și distribuție existente, în funcție de viabilitatea lor economică.
- Finalizarea investițiilor începute, precum și construcția unor capacități noi de producție, transport și distribuție.
- Elaborarea și implementarea operativă a programelor de post-privatizare.
- Modificarea legislației în sensul obligării producătorilor de a oferi exclusiv prin intermediul pieței libere întreaga cantitate de energie produsă.
- Creșterea capacității de interconectare cu sistemele energetice regionale la 20% din puterea instalată.

Protecția mediului și valorificarea surselor de energie regenerabilă

- Valorificarea potențialului surselor de energie regenerabilă prin dezvoltarea cu precădere a proiectelor bazate pe biocombustibil (inclusiv deșeuri urbane), energie solară, eoliană, precum și stimularea producției de energie regenerabilă.
- Reabilitarea termică a clădirilor, introducerea graduală a certificatelor energetice și a conceptului de “*casă pasivă*” (*independență energetică*), precum și a conceptului “*clădire zero energie*”.

Autoritatea de reglementare

- Reorganizarea autorităților de reglementare în domeniul energiei, astfel încât să răspundă actualei etape de dezvoltare a pieței.
- Adoptarea unor metodologii de calcul a prețurilor și tarifelor care să permită reflectarea reală a influenței serviciilor în structura costurilor în deplin respect față de consumator și față de principiile transparenței.

Pregătirea pentru situațiile de criză energetică:

- Elaborarea unui program pe termen lung în vederea importului de materii prime energetice, inclusiv de gaze naturale lichefiate.

- Dezvoltarea infrastructurii și asigurarea stocurilor strategice interne, a interconexiunilor și cooperării cu sistemele energetice regionale și stabilirea unor proceduri clare pentru depășirea situațiilor de criză energetică.
- Participarea la instituirea și funcționarea mecanismului european de reacție rapidă.

Obiectiv de guvernare în domeniul resurselor minerale:

1. Satisfacerea necesarului de produse miniere, la prețuri competitive, în condiții de siguranță și cu respectarea principiilor de dezvoltare durabilă.

Direcții de acțiune

- Valorificarea produselor miniere în condițiile pieței libere concurențiale între furnizorii interni sau externi.
- Reconsiderarea perimetrelor de exploatare, în vederea concentrării extracției pe zonele cele mai productive și realizarea producției miniere la costuri competitive.
- Modernizarea, reabilitarea și re tehnologizarea minelor viabile, astfel încât să faciliteze transferul licențelor de exploatare către operatori privați.
- Promovarea parteneriatului public-privat pentru asigurarea surselor de finanțare necesare, precum și promovarea unui management orientat către piață și eficiență economică.
- Perfecționarea și completarea cadrului instituțional și de reglementări, care să asigure monitorizarea îndeplinirii responsabilităților ce revin titularilor de licență în domeniul protecției mediului.
- Creșterea gradului de securitate a muncii la exploatarea subterană a huilei, precum și ameliorarea stării de sănătate a personalului angajat în activitățile de exploatare minieră în general.
- Crearea unui sistem național integrat de monitorizare a impactului de mediu produs de activitățile industriale miniere ca instrument eficient de prevenire, planificare și răspuns în situațiile de urgență.

CAPITOLUL 19. Protecția mediului înconjurător

Obiective de guvernare

1. Creșterea calității vieții și a mediului în comunitățile umane.
2. Reducerea decalajului existent față de alte state membre ale UE, cât și între regiunile de dezvoltare cu privire la infrastructura de mediu.
3. Diminuarea riscului la dezastre naturale și creșterea gradului de siguranță a cetățenilor.
4. Conservarea biodiversității și a patrimoniului natural; valorificarea potențialului turistic și economic în conformitate cu planurile de management adecvate.

5. Introducerea principiilor dezvoltării durabile în sistemul educațional și susținerea cercetării aplicate în tehnologii curate.
6. Creșterea gradului de transparență a instituțiilor de mediu în relația cu cetățenii.
7. Limitarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.
8. Stimularea inițiativelor și investițiilor în domeniul protecției mediului prin instrumente economice și fiscale; creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene.
9. Utilizarea eficientă a resurselor naturale și minerale; apropierea treptată de nivelul mediu de performanță al țărilor UE.
10. Extinderea cooperării internaționale prin participarea la programe și proiecte transfrontaliere, o mai bună prezență a României în organismele reprezentative la nivel european și internațional.

Direcții de acțiune

Calitatea vieții și mediului

Mediul și sănătatea populației

- Corelarea politicilor de mediu cu politicile în domeniul sănătății publice.
- Elaborarea și implementarea unui Program Național de Acțiune pentru Sănătate și Mediu cu finanțarea prioritară a investițiilor în zonele critice.

Managementul deșeurilor și salubritatea localităților

- Revizuirea Strategiei Naționale de Gestiunea Deșeurilor, elaborarea, aprobarea și monitorizarea implementării Planului Național de Gestiunea Deșeurilor pentru perioada 2009 – 2013.
- Corelarea finanțărilor în infrastructura de mediu prin Programul Operațional Sectorial de Mediu.
- Valorificarea deșeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” și a deșeurilor industriale inerte în construcții și infrastructura de transport.

Accesul la surse sigure de alimentare cu apă potabilă

- Realizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă pentru 80% din populația României și asigurarea pentru 69% din populație a canalizării și epurării apelor uzate menajere.
- Asigurarea surselor de alimentare cu apă în zonele deficitare.
- Asigurarea alimentării cu apă potabilă la standarde europene prin reabilitarea și/sau modernizarea stațiilor de tratare și rețelelor de distribuție a apei potabile.

Calitatea aerului, radioactivitatea și zgomotul

- Operaționalizarea și extinderea Sistemului Național de Monitorizare a Calității Aerului și Sistemului Național de Monitorizare a Radioactivității.
- Implementarea Planurilor de reducere a emisiilor de poluanți în atmosferă.

- Implementarea sistemelor de management pentru fluidizarea traficului în mediul urban.
- Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale.
- Introducerea de instrumente fiscale pentru stimularea înnoirii parcului auto național.

Ameliorarea mediului urban

- Extinderea suprafețelor verzi cu rol de agrement și îmbunătățirea microclimatului.
- Planificarea amenajării urbane și elaborarea Regulamentului de urbanism bazat pe principii ecologice.
- Promovarea transportului public urban și a transportului urban „verde”.
- Reabilitarea zonelor poluate și refacerea mediului în zonele industriale abandonate.

Alimentație sănătoasă

- Susținerea unei agriculturi ecologice.
- Încurajarea utilizării îngrășămintelor naturale și reducerea folosirii pesticidelor.
- Întărirea controlului în domeniul utilizării și trasabilității organismelor modificate genetic și pesticidelor.

Limitarea efectelor negative ale substanțelor chimice periculoase

- Implementarea Regulamentului european privind înregistrarea, evaluarea și autorizarea substanțelor chimice periculoase.

Schimbările climatice și eficiența energetică

- Reducerea progresivă a emisiilor de gaze cu efect de seră conform angajamentelor asumate.
- Revizuirea Strategiei Energetice Naționale în conformitate cu Planul de Acțiune privind Securitatea și Solidaritatea Energetică a Uniunii Europene.
- Încurajarea reducerii consumurilor energetice prin utilizarea unor tehnologii eficiente energetic, izolarea termică a locuințelor și susținerea utilizării autovehiculelor cu grad redus de poluare.
- Susținerea producerii de energie ieftină și nepoluantă din surse regenerabile.
- Identificarea și implementarea măsurilor fezabile de stocare geologică a dioxidului de carbon.
- Susținerea Programului Național de Împădurire destinat zonelor defrișate și extinderea suprafeței împădurite a României pe terenurile degradate.

Mecanisme economice și fiscale pentru susținerea și stimularea investițiilor în infrastructura de mediu și conformarea la legislația de mediu

- Reabilitarea, reanalizarea și delimitarea exactă a site-urilor Natura 2000 și a ariilor protejate.
- Stimulente economice și financiare pentru investițiile în domeniul gestiunii deșeurilor și în special pentru valorificarea acestora.

Capacitate instituțională, coerență legislativă și descentralizare

- Preluarea treptată de către administrația publică locală a unor competențe și responsabilități în domeniul protecției mediului.
- Optimizarea procesului de reglementare a activităților economice și sociale.
- Elaborarea de standarde ocupaționale și evaluarea competențelor personalului care lucrează în acest domeniu conform Strategiei de la Lisabona.

Managementul durabil al resurselor naturale și conservarea biodiversității

Biodiversitatea și ariile protejate

- Conservarea patrimoniului natural, păstrarea tradițiilor locale și îmbunătățirea condițiilor de viață în Rezervația Biosferei Delta Dunării.
- Reabilitarea și refacerea rețelei de canale în Delta Dunării.
- Protecția și reabilitarea litoralului românesc al Mării Negre.
- Punerea în aplicare a Planului de gospodărire integrată a zonei costiere.
- Consolidarea Agenției Naționale pentru Arii Protejate și creșterea rolului acesteia în managementul eficient al zonelor protejate.
- Susținerea proiectelor de modernizare a grădinilor zoologice pentru îndeplinirea standardelor de mediu.
- Îmbunătățirea sistemului de reglementare a comerțului cu specii de floră și fauna sălbatică.

Utilizarea eficientă a resurselor naturale și minerale

- Elaborarea și implementarea programului de achiziții „verzi” în sectorul public.
- Creșterea gradului de valorificare a deșeurilor de toate tipurile și stimularea pieței produselor secundare rezultate.
- Reducerea cantităților de apă prelevată din sursele de apă de suprafață și subterane prin creșterea gradului de recirculare în industrie și dezvoltarea sistemului de monitorizare a apelor subterane.

Educație, cercetare, societate civilă și colaborare internațională

- Introducerea în programa școlară a temelor de mediu și dezvoltare durabilă, stimularea cercetării aplicative în domeniul tehnologiilor curate și promovarea unor campanii naționale de educare și sensibilizare pentru ecologie și dezvoltare durabilă.
- Participarea și colaborarea la nivel european și internațional la elaborarea politicilor de mediu și gospodărirea apelor.

Prevenirea și eliminarea efectelor calamităților naturale pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor

- Implementarea strategiei naționale de apărare împotriva inundațiilor.

- Amenajarea bazinelor hidrografice în scopul diminuării efectelor inundațiilor.
- Adoptarea unor soluții moderne de apărare a localităților împotriva inundațiilor.
- Îmbunătățirea prognozelor, creșterea timpilor de reacție a populației și a autorităților implicate, precum și îmbunătățirea exploatării coordonate a acumulărilor prin definitivarea implementării unor proiecte specifice.
- Aprobarea Planului de contingență pentru intervenții la poluarea accidentală a apelor fluviului Dunărea.

CAPITOLUL 20. Politica fiscal-bugetară

Obiective de guvernare

1. Asigurarea condițiilor necesare realizării unei creșteri economice sustenabile și menținerea stabilității macroeconomice.
2. Îmbunătățirea competitivității economice, în condițiile unui mediu concurențial stimulat.
3. Creșterea eficienței politicii fiscal-bugetare și îmbunătățirea predictibilității.
4. Menținerea cotei unice de impozitare directă de 16% a veniturilor și asigurarea echității în repartizarea sarcinii fiscale pentru persoanele cu venituri mici, prin acordarea de compensații și deduceri fiscale.
5. Implementarea unui sistem fiscal-bugetar sustenabil, care să asigure consolidarea fiscală, în concordanță cu obiectivele Programului de Convergență, precum și diminuarea deficitului de cont curent al balanței de plăți externe.
6. Armonizarea funcțională a politicii fiscal-bugetare cu politica monetară, pe baza strategiei de adoptare a monedei euro la 1 ianuarie 2014.

Direcții de acțiune

Măsuri fiscal-bugetare cu caracter general

- Restructurarea cheltuielilor publice, în sensul diminuării cheltuielilor curente de administrare și orientarea fondurilor astfel rezultate către investiții și protecție socială.
- Asigurarea caracterului multianual al bugetului, în acord cu un cadru de cheltuieli pe termen mediu.
- Creșterea eficacității administrării fiscale prin creșterea gradului de colectare a veniturilor publice.
- Asigurarea condițiilor pentru absorbția integrală și eficientă a fondurilor structurale și de coeziune europene – principala sursă externă de finanțare a creșterii economice.

- Alocarea resurselor bugetare către ordonatorii principali de credite pe programe prioritare.
- Înăsprirea gradului de sancționare pentru evaziune fiscală, concomitent cu creșterea graduală a funcției preventive a controlului fiscal-bugetar, în scopul diminuării economiei necontabilizate.
- Stimularea economisirii private.
- Asigurarea sustenabilității datoriei publice interne și utilizarea datoriei publice externe ca sursă de creștere economică.
- Folosirea maximală a schemelor legale de ajutor de stat, în scopul activării factorilor interni de antrenare a creșterii economice.
- Promovarea parteneriatului public-privat în vederea realizării proiectelor publice.
- Asigurarea unui tratament simetric al agenților economici și al statului, din perspectiva obligațiilor reciproce.
- Simplificarea sistemului de taxe, impozite și tarife parafiscale, inclusiv posibilitatea introducerii de cote de TVA reduse pentru anumite produse și servicii, în conformitate cu practica europeană.
- Simplificarea modului de administrare a impozitelor și taxelor în beneficiul contribuabilului.
- Realizarea de studii de impact prealabile pentru orice normă privind reglementarea/dereglementarea în politica fiscal-bugetară.
- Respectarea principiilor de echitate fiscală în acordarea deductibilităților și actualizarea acestora în raport cu evoluția prețurilor.
- Impozitarea suplimentară a câștigului care nu este efectul unui merit specific evident al agentului economic, ci este generat de factori conjuncturali externi.
- Îmbunătățirea sistemului de evaluare a redevențelor pentru resursele minerale publice exploatate privat, cât și pentru terenurile publice date în concesiune.
- Creșterea performanțelor financiare ale întreprinderilor publice (regii, societăți și companii naționale) prin organizarea lor sub forma unor centre de profit, cât și prin introducerea managementului privat, prin persoane juridice, pe bază de contract.
- Scutirea angajatorilor de cheltuielile cu contribuțiile sociale pentru salariile angajaților cu dizabilități.
- Transpunerea sistemului practicat în anumite state UE prin care angajatorii persoanelor cu dizabilități primesc subvenții de la stat pentru a compensa incapacitatea de muncă.

Impozite/taxe/contribuții pe veniturile individuale

- Menținerea cotei unice de impozitare directă de 16% a veniturilor și asigurarea echității în repartizarea sarcinii fiscale pentru persoanele cu venituri mici, prin acordarea de compensații și deduceri fiscale.
- Reglementarea prin Codul Fiscal a contribuțiilor de asigurări sociale (CAS, CASS, șomaj, accidente de muncă și boli profesionale) și egalizarea bazei impozabile

prevăzută pentru calculul contribuțiilor cu cea utilizată la calculul impozitului pe salarii.

Impozitul pe profit

- Menținerea cotei unice de 16% la impozitul pe profit.
- Scutirea de impozitul pe profitul reinvestit în echipamente și tehnologie.
- Introducerea sistemului forfetar de impozitare pentru anumite activități și societăți.

Alte impozite directe

- Eliminarea temporară a impozitului pe veniturile din dobânzile la depozitele bancare, inclusiv ale nerezidenților în vederea stimulării economisirii.
- Majorarea impozitelor pe clădiri, automobile și ambarcațiuni de lux.
- Stabilirea unui impozit unitar pe câștigurile bursiere.

Taxe și impozite indirecte/contribuții

- Perceperea unei TVA de 19% și la tranzacțiile imobiliare efectuate în scopuri comerciale de către persoane fizice.
- Reintroducerea măsurilor simplificate la TVA pentru tranzacțiile cu bunuri imobile și introducerea măsurilor simplificate la importul de echipamente necesare investițiilor proprii ale contribuabililor.
- Impozitarea cu 16% a câștigurilor din tranzacțiile imobiliare în scopuri comerciale și menținerea actualului sistem de impozitare pentru tranzacțiile imobiliare care nu au scop comercial.

Mix-ul de politici macroeconomice

- Asigurarea comunicării, consultării și armonizării permanente între Guvern și Banca Națională a României cu privire la creșterea și stabilitatea macroeconomică, respectiv cu privire la realizarea obiectivelor de intrare în Mecanismul Ratelor de Schimb II.
- Asigurarea unei creșteri economice bazate pe corelația dintre productivitatea muncii și salariile reale.
- Asigurarea transparenței mix-ului dintre politicile fiscal-bugetare și cele monetare, în scopul asigurării predictibilității pe termen mediu pentru mediul de afaceri.

CAPITOLUL 21. Protecția consumatorului

Obiective de guvernare

1. Combinarea protecției directe a statului cu cea oferită de formele de protecție asociativă.

2. Stimularea capacității de autoprotecție individuală și asociativă a consumatorilor, astfel încât aceasta să devină calea principală de protecție.
3. Eficientizarea activității statului în materie de protecție directă și indirectă a consumatorilor prin cercetarea pieței, prin informarea și educarea consumatorilor.

Direcții de acțiune

- Îmbunătățirea cadrului legislativ și armonizarea cu legislația europeană.
- Monitorizarea implementării Strategiei Europene în domeniul Protecției Consumatorilor 2007 – 2013.
- Reorganizarea ANPC în *Agenția Națională pentru Protecția Consumatorilor, Prevenirea și Combaterea Concurenței Neloiale* ca autoritate administrativă independentă, abilitată să aplice legea protecției consumatorilor și legea concurenței neloiiale, să contribuie la informarea, consilierea și educarea consumatorilor.
- Interzicerea, prin lege, a penalităților asimetrice dintre client și prestatorul de servicii publice (telefonie, cablu, electricitate, imobiliare etc.) și alte servicii de interes general (internet) pentru abaterile contractuale și garantarea compensării prejudiciilor suferite de beneficiar.
- Dezvoltarea mișcării consumatorilor prin: efectuarea de teste comparative, de studii și cercetări în domeniu; informarea, consilierea și educarea consumatorilor; sprijinirea procesului de structurare a consumatorilor pe orizontală și pe verticală prin înființarea de asociații în toate județele și orașele țării, respectiv federații la nivel național.
- Crearea unui sistem informatic cu privire la produsele și serviciile cu risc ridicat pentru viața și sănătatea consumatorilor.
- Colaborarea instituțiilor statului cu structurile societății civile în domeniul protecției consumatorului.
- Introducerea educației consumatorilor în procesul de învățământ ca abordare interdisciplinară.
- Campanii de informare și educare a consumatorilor cu privire la posibilele efecte negative ale consumului de produse și servicii periculoase.
- Înființarea unor organisme de mediere și arbitraj în colaborare cu camerele de comerț și industrie, organizații patronale și asociații profesionale, de nivel național.
- Stabilirea de relații de colaborare cu institute de cercetare, laboratoare de expertizare și certificare, inclusiv din străinătate, pentru realizarea de studii, cercetări și teste comparative.
- Încurajarea constituirii de centre regionale ale consumatorilor, care să facă parte din rețeaua centrelor europene ale consumatorilor (ECC- Network) și care să poată semnala și lua atitudine direct față de devierile locale de la standardele de calitate a produselor comercializate și a serviciilor prestate.

CAPITOLUL 22. Reforma administrației publice

Obiective de guvernare

1. Continuarea reformei în administrația publică bazată pe creșterea autonomiei colectivităților locale prin realizarea atât a autonomiei decizionale, cât și a celei financiare și patrimoniale, concomitent cu declanșarea reală a procesului de descentralizare, cu respectarea principiului subsidiarității.
2. Restructurarea profundă a administrației publice centrale și locale, urmărindu-se realizarea unui model organizațional eficient al structurilor administrative, în paralel cu reducerea drastică a cheltuielilor publice.
3. Reducerea birocrăției și eficientizarea serviciilor publice.

Direcții de acțiune

Descentralizarea administrativă

- Definitivarea unui calendar riguros privind descentralizarea serviciilor publice. Aplicarea unor reglementări care să permită gestionarea descentralizării într-o manieră transparentă și stabilă.
- Implementarea măsurilor de descentralizare a competențelor către autoritățile administrației publice locale, astfel:
  - În domeniul învățământului preuniversitar de stat:
    - descentralizarea, la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, competențele privind organizarea și funcționarea rețelelor școlare și numirea/eliberarea din funcție a directorilor, iar la nivelul unităților de învățământ cele referitoare la managementul resurselor umane;
    - participarea reprezentanților comunității locale la procesul de decizie în unitățile de învățământ va fi la un nivel egal cu reprezentarea cadrelor didactice;
    - finanțarea cheltuielilor curente ale școlilor se va realiza în funcție de standarde de cost per elev, acoperite integral de la bugetul de stat;
  - În domeniul sănătății publice: transferarea către autoritățile locale competențele privind managementul spitalelor comunale, orașenești, municipale, respectiv județene.
  - În domeniul ordinii publice: consolidarea rolului autorităților locale prin înființarea poliției locale, cu competențe inclusiv în domeniul circulației pe drumurile publice din interiorul localităților.
  - În domeniul culturii: descentralizarea instituțiilor de cultură rămase în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor și ai căror beneficiari sunt cu preponderență comunitățile locale.

- În domeniul asistenței sociale: îmbunătățirea cadrului de finanțare și monitorizare a serviciilor sociale deja descentralizate, prin stabilirea de standarde de cost și de calitate.
- În domeniul transporturilor: descentralizarea porturilor fluviale rămase în subordinea Ministerului Transporturilor, inspecția rutieră și metroul.
- Descentralizarea unor activități de promovare turistică și a plajelor maritime și fluviale.
- Serviciile de concentrate vor păstra doar atribuțiile care privesc controlul, inspecția și monitorizarea domeniului în care activează. Competențele prefecturilor vor fi redefinite pe măsura realizării procesului de descentralizare.
- În privința gestiunii patrimoniului: transferarea în proprietatea comunelor, orașelor, municipiilor și a județelor terenuri și clădiri aflate actualmente în administrarea unor ministere sau instituții din administrația publică centrală, precum și societăți comerciale cu capital de stat (ex. Agenția Domeniilor Statului, Regia Autonomă Administrația Patrimoniului și Protocolului de Stat, aerocluburi, centre sportive școlare, unități militare și exploatații miniere dezafectate etc.).
- Reglementarea relațiilor patrimoniale dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatorii rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale în beneficiul comunităților locale.
- Simplificarea procedurilor privind exproprierea pentru cauze de utilitate publică.
- Elaborarea de către autoritățile centrale a tuturor reglementărilor și politicilor publice naționale; actele administrative ale autorităților administrației publice locale vor respecta cadrul, normele, criteriile și standardele stabilite prin reglementările și politicile publice naționale. În termen de 6 luni se vor elabora standarde de cost necesare asigurării unor servicii publice locale de calitate.
- Elaborarea de către autoritățile centrale a tuturor politicilor naționale care privesc administrația publică locală împreună cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.

Descentralizarea financiară

- Modificarea Legii finanțelor publice locale astfel încât să se asigure atât finanțarea cheltuielilor de funcționare pentru serviciile publice din responsabilitatea autorităților locale, în funcție de standarde de cost per beneficiar/ unitate de măsură, cât și finanțarea cheltuielilor de dezvoltare, inclusiv a celor aferente programelor sau proiectelor de investiții la nivel local, zonal, județean și regional.
- Includerea în legile anuale ale bugetului de stat a unor anexe distincte care să conțină estimările pentru următorii 4 ani ale sumelor ce se vor aloca bugetelor locale, astfel încât autoritățile locale să poată promova proiecte și programe multianuale și să aibă garanția implementării lor.

- Coordonarea unitară a tuturor programelor de investiții de infrastructură publică locală și a altor proiecte prioritare; constituirea, în acest sens, a unui Fond unic național de dezvoltare finanțat de la bugetul de stat. Utilizarea resurselor Fondului inclusiv pentru suplimentarea resurselor necesare derulării unor programe/proiecte care beneficiază de finanțare din fonduri europene și pentru prefinanțarea și cofinanțarea acestora. Reglementarea procedurilor de monitorizare și raportare a utilizării fondurilor alocate în corelație cu indicatorii asumați pentru fiecare program/proiect și penalizarea beneficiarilor care nu au respectat prevederile alocărilor.
- Creșterea autonomiei financiare a unităților administrativ-teritoriale prin creșterea și asigurarea stabilității resurselor financiare proprii ale acestora prin:
  - Acordarea dreptului autorităților locale de a modifica nivelul impozitelor și taxelor locale în funcție de necesitățile locale și gradul de suportabilitate al populației;
  - Calcularea valorii impozabile a clădirilor și terenurilor din intravilanul localităților prin raportarea la valoarea de piață a acestora, acolo unde acestea sunt vădit mai mari decât cele care sunt stabilite prin formula actuală de calcul;
  - Revizuirea cotelor defalcate din impozitul pe venit în funcție de noile competențe transferate autorităților locale în cursul procesului de descentralizare;
  - Alocarea integrală la bugetele locale a sumelor provenite din amenzile aplicate persoanelor juridice, întocmai ca în cazul celor provenite din amenzile aplicate persoanelor fizice;
  - Dimensionarea sumelor defalcate pentru finanțarea serviciilor descentralizate în funcție de standarde de cost per beneficiar/ unitate de măsură, mai ales în învățământ, servicii sociale, sănătate și întreținerea drumurilor publice;
  - Abrogarea prevederilor prin care au fost centralizate impozitul pe tranzacțiile imobiliare și taxele judiciare de timbru.

Gestiunea resurselor umane

- Adoptarea proiectului legii sistemului unitar de salarizare a funcționarilor publici și elaborarea unor reglementări similare pentru personalul contractual, funcționarii publici cu statut special, cadrele didactice și personalul sanitar.
- Revizuirea modalității de remunerare a aleșilor locali în relație cu statutul de demnitar al acestora.
- Dezvoltarea și implementarea unui sistem de recrutare, evaluare și promovare bazat pe merit și competență în funcția publică, în vederea creșterii eficienței funcționarilor publici în prestarea serviciilor publice.
- Formarea continuă a funcționarilor publici din administrația publică centrală și locală în vederea creșterii performanțelor profesionale.

- Ameliorarea imaginii funcției publice, prin creșterea transparenței actului administrativ și luarea unor măsuri anticorupție mai ferme, vizibile pentru opinia publică.

Eficientizarea achizițiilor publice

- Îmbunătățirea condițiilor pieței interne, inclusiv a pieței achizițiilor publice.
- Asigurarea unor condiții de concurență efectivă pe piața achizițiilor publice și descurajarea tehnicilor de monopol mascat, prin reglementarea detaliată și transparentă a condițiilor de participare în cadrul achizițiilor publice.
- Eficientizarea procedurilor de achiziție publică, prin scurtarea termenelor de realizare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice.
- Perfecționarea și modificarea legislației privind achizițiile publice prin dispoziții suplimentare privind subcontractarea în vederea încurajării participării întreprinderilor mici și mijlocii la contractele de achiziții publice.
- Încurajarea concurenței corecte și deschise pe piața achizițiilor publice în scopul eliminării întârzierilor în atribuirea contractelor de achiziție publică.
- Îmbunătățirea legislației privind achizițiile publice cu clarificări privitoare la tehnicile de achiziție centralizată.
- Perfecționarea și modificarea legislației privind achizițiile publice, astfel încât să se ajungă pe cât posibil la înlăturarea problemelor conflictuale între autoritățile contractante și operatorii economici, în vederea reducerii la minimum a perioadei dintre identificarea nevoii și realizarea achiziției publice.

Creșterea transparenței și eficienței actului administrativ

- Creșterea gradului de corelare în procesul decizional și în formularea politicilor publice.
- Creșterea transparenței în procesul de formulare și implementare a politicilor publice și instituționalizarea participării structurilor asociative ale autorităților publice locale la actul de guvernare, inclusiv prin participarea reprezentanților acestora, în calitate de invitați, la ședințele de guvern.
- Calitatea și legitimitatea politicilor publice vor fi asigurate prin consultarea cetățenilor și societății civile în faza de concepție, elaborare și implementare a politicilor publice.
- Procedurile de lucru în administrație se vor îmbunătăți prin completarea/restructurarea cadrului legislativ existent cu Codul de proceduri administrative și Codul administrativ.
- Introducerea unui sistem de indicatori de monitorizare și evaluare a furnizării serviciilor publice și funcționării tuturor instituțiilor din administrația publică centrală și locală, inclusiv gestiunea resurselor umane și execuția bugetară.
- Introducerea standardelor de calitate pentru serviciile publice.

- Reducerea birocrăției, reducerea costurilor de funcționare a sistemului administrației publice și extinderea accesului cetățenilor la informațiile publice de interes național și local și servicii electronice prin implementarea sistemelor de guvernare electronică (informatizarea administrației publice centrale și locale).

Proprietate și cadastru

- Clarificarea regimului proprietății. Finalizarea cât mai rapidă a procesului de retrocedare a proprietăților.
- Înscrierea corectă a proprietății în cartea funciară sub aspect tehnic și juridic, în baza realității din teren.
- Clarificarea legislației în domeniile cadastrului, cărților funciare, exproprierilor pentru cauză de utilitate publică, urbanismului și amenajării teritoriului.
- Realizarea infrastructurii de date spațiale în vederea asigurării suportului informațional necesar adoptării unor decizii fundamentate cu privire la stabilirea limitelor unităților administrative-teritoriale, infrastructură, situații de urgență, urbanism și amenajarea teritoriului, protecția mediului, prevenirea dezastrelor naturale etc.
- Elaborarea de politici privind managementul teritoriului.

CAPITOLUL 23. Justiție și politici anticorupție

Obiective de guvernare

1. Obținerea de rezultate în lupta împotriva corupției.
2. Asigurarea stabilității și coerenței legislative.
3. Îmbunătățirea politicii de resurse umane în magistratură.
4. Reducerea duratei proceselor.

Direcții de acțiune

Lupta împotriva corupției, asigurarea integrității profesionale a magistraților

- Consolidarea instituțională și funcțională a Direcției Naționale Anticorupție și a Agenției Naționale de Integritate.
- Întărirea capacității instituționale, a rolului și a independenței Inspecției Judiciare din cadrul CSM.
- Continuarea formării profesionale a personalului implicat în soluționarea cauzelor de corupție, criminalitate organizată și criminalitate economico-financiară.
- Stabilizarea și perfecționarea cadrului legislativ astfel încât să nu împietzeze asupra anchetelor în curs de desfășurare și să asigure un echilibru între protejarea drepturilor și libertăților individuale și asigurarea eficienței urmăririi penale.

Asigurarea stabilității și coerenței legislative

- Corelarea și armonizarea actelor normative.
- Republicarea automată a actelor normative ulterior modificării acestora.
- Informatizarea completă a sistemului legislativ, inclusiv accesul justițiabililor la dosarele în care sunt parte.
- Accesul gratuit electronic la baza de date oficială conținând toate actele normative în vigoare.
- Aplicarea și interpretarea coerentă legislativă în cazul conflictului în timp al normelor ori al conflictului între norme superioare și inferioare.
- Adoptarea proiectelor de modificare a codurilor (civil, penal, procedură penală și procedură civilă).
- Renunțarea la excesul în utilizarea mecanismului legiferării în regim de urgență, inclusiv definirea legală amănunțită și limitativă a domeniilor în care se poate reglementa prin ordonanțe de urgență.

Îmbunătățirea politicii de resurse umane în magistratură

- Modificarea dispozițiilor legale privitoare la organizarea judiciară și statutul magistraților prin :
  - stabilirea unei cote legale maxime (1/3) din numărul posturilor vacante anual care să fie ocupate prin proceduri de recrutare extraordinare;
  - stabilirea competenței unei singure instituții (INM) pentru recrutare, indiferent de procedura de recrutare;
  - redefinirea probelor la concursurile și examenele de admitere în magistratură sau de promovare în funcții de execuție sau de conducere;
  - eliminarea dispozițiilor legale care împiedică atingerea obiectivelor evaluării individuale.
- Susținerea financiară pentru:
  - participarea magistraților români la stagii de pregătire sau schimburi între autoritățile judiciare la nivel european;
  - acordarea, anual, pe baze competitive, a 10-15 burse de studiu de câte 6-12 luni pentru magistrați;
  - programelor propuse de asociațiile profesionale ale magistraților.
- Acordarea de asistență CSM pentru finalizarea bazei de date privitoare la cariera magistraților pentru o mai bună fundamentare a deciziilor în acest domeniu.

Creșterea eficienței sistemului judiciar și reducerea duratei proceselor

- Crearea de instanțe noi în orașele mari.
- Schimbarea rolului grefierului cu studii juridice.
- Instituirea unor departamente specializate în cadrul instanțelor care să se ocupe de procedura de citare.

- Limitarea acțiunilor în judecată introduse abuziv.
- Modificarea procedurii civile în sensul reducerii la minimum necesar a înfățișării părților în fața instanței.
- Îmbunătățirea legii privind activitatea executorilor judecătorești.

CAPITOLUL 24. Ordine publică și siguranța cetățeanului

Obiective de guvernare

1. Creșterea gradului de siguranță și protecție pentru cetățeni, combaterea infraționalității, a terorismului și criminalității transfrontaliere, combaterea traficului și consumului de droguri.
2. Restabilirea autorității structurilor de aplicare a legii, descentralizarea și reforma instituțională necesară consolidării serviciilor comunitare și a celor de ordine publică din România, precum și realizarea interoperabilității acestora.

Direcții de acțiune

- Adoptarea unei strategii coerente și susținute de alocare a resurselor financiare în vederea dotării moderne a structurilor de aplicare a legii.
- Completarea deficitului de personal punând accent pe creșterea personalului operativ în vederea unei prezențe sporite în teren a poliției.
- Adoptarea măsurilor necesare pentru o salarizare decentă a lucrătorilor din poliție și jandarmerie, care să mărească gradul de implicare a agenților de poliție în munca operativă și să prevină faptele de corupție.
- Îmbunătățirea raportului dintre cantitatea resurselor alocate și rezultatele obținute în ce privește siguranța cetățeanului și a comunităților.
- Adoptarea unor programe operative specifice pentru zonele predispuse la un nivel înalt de infraționalitate.
- Adoptarea unui program coerent și continuu de pregătire, instruire, perfecționare și antrenament în funcție de specificul atribuțiilor.
- Stabilirea și aplicarea unui program special pentru combaterea infraționalității la sate și dimensionarea personalului operativ pentru aceste zone în funcție de necesitățile reale.
- Îmbunătățirea nivelului de pregătire a personalului care se angajează prin redimensionarea numărului de locuri în instituțiile de învățământ din cadrul ministerului.
- Combaterea traficului și consumului de droguri prin programe de educație comunitară, dezvoltarea unor programe de mediere comunitară care să susțină integrarea minorităților în societate, a persoanelor defavorizate, marginalizate și a celor care trăiesc în medii cu risc de infraționalitate ridicat.

- Promovarea unor programe de consiliere, asistență și educație pentru persoanele cu probleme de agresivitate, precum și pentru cei care se asociază în vederea săvârșirii de infracțiuni.
- Stimularea angajării minorităților în structurile de ordine publică.
- Sporirea măsurilor de protecție a copiilor atât în zona în care aceștia învață, cât și în zonele recreative prin consolidarea Poliției Școlilor.
- Adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea asistenței juridice și a reprezentării în instanță pentru personalul operativ.
- Promovarea unor programe eficiente împreună cu autoritățile locale și societatea civilă în vederea prevenirii și combaterii accidentelor rutiere.
- Dezvoltarea simțului civic și de apartenență la comunitatea locală prin promovarea de programe care să includă cetățenii în procesul de luare a unor decizii în privința măsurilor de siguranță publică.
- Creșterea eficienței activităților de prevenire și combatere a corupției interne prin adoptarea unui plan de măsuri care să diminueze factorii de risc care favorizează corupția și prin restructurarea și îmbunătățirea activității structurilor interne care gestionează această activitate.
- Eficientizarea și intensificarea cooperării polițienești în cadrul sistemului Uniunii Europene și realizarea de acțiuni comune în România și în celelalte state membre.
- Intensificarea cooperării și schimbului de date și informații cu toate instituțiile de aplicare a legii.
- Acțiuni de combatere a traficului cu ființe umane și de conștientizare a pericolului pe care îl reprezintă acest fenomen.
- Protejarea cetățenilor români aflați în spațiul comunitar împotriva exploatării de către rețelele de criminalitate organizată; identificarea și facilitarea repatrierii cetățenilor aflați în astfel de situații.
- Aderarea la Spațiul Schengen în luna martie 2011, prin implementarea Sistemului Informatic Schengen și prin finalizarea Sistemului Integrat de Securizare a Frontierei, cu cele patru filtre complementare.
- Profesionalizarea instituțiilor responsabile în domeniul migrației (legale și ilegale) și azilului; dezvoltarea capacității administrative a Oficiului Român pentru Imigrări.
- Dezvoltarea cooperării interinstituționale pe teritoriul național prin:
  - îmbunătățirea schimbului de date și informații între autoritățile cu atribuții la frontieră;
  - sprijinul reciproc și desfășurarea de acțiuni comune de către poliția de frontieră și autoritățile cu atribuții privind gestionarea și controlul încadrării în muncă a străinilor;
  - integrarea datelor biometrice în documentele de călătorie, în scopul creșterii gradului de securitate al acestora;

- realizarea unei strategii pentru acoperirea prin migrație legală selectivă a deficitului de forță de muncă, împreună cu autoritățile guvernamentale responsabile;
- susținerea activă a unei politici strategice a Uniunii Europene pentru frontierele externe estice, în conformitate cu principiul solidarității.
- Îmbunătățirea managementului situațiilor de urgență și a protecției civile prin întocmirea hărților de risc în colaborare cu autoritățile locale și cu alte instituții de resort, inclusiv introducerea unor sisteme standard de alarmare în cazul producerii situației de urgență.
- Întocmirea unui plan realist de dotare a Inspectoratelor pentru Situații de Urgență și a autorităților locale cu logistica necesară în funcție de specificul zonei.

CAPITOLUL 25. Politica externă

Obiective de guvernare

1. Consolidarea rolului României în UE ca membru activ și influent.
2. Susținerea integrării Republicii Moldova în UE pe baza principiilor democratice de tip european.
3. Asigurarea unei vecinătăți stabile, democratice și prospere
4. Promovarea parteneriatului strategic cu SUA
5. Promovarea parteneriatelor de cooperare ale României în plan bilateral și multilateral.
6. Promovarea intereselor de securitate ale statului român.
7. Promovarea intereselor economice și comerciale ale statului român și ale firmelor românești.
8. Susținerea și protejarea drepturilor și intereselor tuturor cetățenilor români, indiferent unde s-ar afla.

Direcții de acțiune

1. Consolidarea rolului României în UE ca membru activ și influent.

- Acțiune dinamică politico-diplomatică pentru punerea în valoare a statutului României, al șaptelea stat ca dimensiune și potențial în UE.
- Depășirea etapei monitorizărilor post-aderare, prin reformele de ordin intern și acțiune diplomatică eficientă la nivelul UE.
- Susținerea unei soluții rapide pentru intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și prezervarea avantajelor.
- Promovarea unei relații transatlantice politice, economice, de securitate și culturale privilegiate.

- Pregătirea instituțională a diplomației românești pentru participarea activă în viitorul serviciu diplomatic extern al UE.
- Asigurarea unui tratament nediscriminatoriu pentru lucrătorii români în spațiul UE (libera circulație a forței de muncă).

2. Susținerea integrării Republicii Moldova în UE pe baza principiilor democratice de tip european.

- Susținerea integrării Republicii Moldova în UE, astfel încât locuitorii de pe ambele maluri ale Prutului să se regăsească, în perspectivă, în marea familie europeană.
- Încurajarea investițiilor românești, inclusiv prin constituirea unui fond de garanții pentru investitorii români.
- Susținerea implicării și prezența mai consistentă a UE în soluționarea politică a conflictului transnistrean, cu respectarea principiilor suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.
- Republica Moldova va fi unul dintre principalii beneficiari ai proiectelor de Asistență pentru Dezvoltare acordată de România.

3. Asigurarea unei vecinătăți stabile, democratice și prospere.

- Susținerea perspectivei europene și euro-atlantice a statelor din **Balkanii de Vest** și garantarea unui traseu european predictibil **Serbiei**, pentru asigurarea extinderii stabilității și prosperității în spațiul ex-iugoslav.
- Susținerea **Turciei** în drumul ei către Uniunea Europeană și consolidarea cooperării dintre UE și NATO, pe de o parte, și statele **din regiunea Mării Negre, Ucraina, Georgia, Armenia și Azerbaidjan**, pe de altă parte.
- Articularea **Parteneriatului Estic** cu celelalte priorități regionale ale României.
- Implementarea **Sinergiei Mării Negre**, în vederea transformării acestei zone într-un spațiu de stabilitate, securitate, prosperitate și democrație.
- Participarea României la inițierea și dezvoltarea unor mecanisme eficiente de prevenire și soluționare a conflictelor în regiunea Mării Negre.
- Vizăm consacrarea **regiunii Mării Negre** ca spațiu european de importanță strategică pentru NATO și UE;
- Aprofundarea relațiilor politice și economice cu **Asia Centrală**, inclusiv prin consolidarea inițiativelor comunitare în această zonă.
- Valorificarea potențialului economic și de transport fluvial al Dunării (**legătura Dunăre-Main-Rin; legătura între Marea Neagră și Marea Nordului**), inclusiv din perspectiva implicațiilor asupra mediului. Promovarea coridorului pan-european 7 de transport, atragerea de investiții în zona pe care o administrăm (complementar fondurilor comunitare) pentru ca acest coridor să devină un coridor de transport performant.

4. Promovarea parteneriatului strategic cu SUA

- Diversificarea formelor de consultare politică bilaterală, în paralel cu dezvoltarea relațiilor economice bilaterale și creșterea investițiilor americane în România.
- Readucerea în atenție a problemei aderării României la programul scutirii de vize.

5. Promovarea parteneriatelor de cooperare ale României în plan bilateral și multilateral.

- Valorificarea relațiilor bilaterale privilegiate (**Franța, Germania, Marea Britanie, Italia, Spania**) în promovarea de inițiative comune.
- Promovarea, în continuare, a deschiderii în relațiile bilaterale cu **Federația Rusă**, în special în domeniul economic. Contribuția activă la relațiile UE-Rusia.
- Relațiile politice tradiționale de parteneriat cu **China** trebuie fructificate în primul rând economic. Vor fi stimulate investițiile chineze în România și vor fi promovate, în același timp, interesele comerciale românești în China.
- România va acționa pentru recuperarea piețelor externe pierdute după 1989, printr-o diplomatie economică profesionistă, în parteneriat cu mediul de afaceri. Ne propunem să colaborăm cu pionierii tehnologiilor de vârf – **Japonia, Coreea de Sud, Israel**, dar și cu puterile emergente, cu enorme piețe interne – **India, Brazilia**, etc.
- Vom valorifica bunele relații cu **statele arabe**, în scopul promovării intereselor economice, dar și în spiritul facilitării dialogului între civilizații și promovării păcii.
- Reconfigurarea relațiilor cu țările din **America Latină și Africa**, în cadrul coordonatelor de acțiune politică promovate la nivel comunitar și în spiritul potențialului tradițional al relațiilor bilaterale.
- Implicarea sporită în procesul de reformare și eficientizare a instituțiilor din sistemul **ONU**, inclusiv Consiliul de Securitate, sistemul **OSCE**, **Consiliul Europei** și organizațiile regionale.
- Continuarea campaniei pentru aderarea la OCDE.
- Acțiunea sistematică pentru preluarea unor poziții importante de conducere în organizațiile internaționale.

6. Promovarea intereselor de securitate ale statului român.

- În linie cu Strategia de Securitate Națională a României, consolidarea profilului României ca membru activ și influent al **NATO**, concomitent cu susținerea rolurilor complementare ale UE și NATO în domeniul securității internaționale.
- Implicarea activă în dezvoltarea acțiunilor UE în domeniile politicii externe, de securitate și apărare comune (**PESC și PESA**), în special în domeniile de expertiză confirmată a României în zonele din vecinătate și în privința frontierei externe. Reconfigurarea contribuțiilor în funcție de solicitările și condițiile concrete din teatrele de operațiuni unde suntem prezenți.

- Prezența activă a UE în zona est-europeană și în cea caspică, ca element cheie pentru generarea unor soluții politice la **conflictele înghețate** din regiune.
- Onorarea angajamentelor militare în **Irak și Afganistan**, concomitent cu mutarea mai rapidă a centrului de greutate pe dezvoltarea capacităților civile de reconstrucție post-conflict, în coordonare cu aliații, inclusiv pentru stabilirea și implementarea unui calendar de retragere graduală din teatrele de operațiuni.

7. Promovarea intereselor economice și comerciale ale statului român și ale firmelor românești.

- Acțiuni politico-diplomatice pentru susținerea promovării exporturilor românești și atragerea de investiții străine.
- Susținerea implementării proiectului **coridorului energetic Marea Caspică – Marea Neagră**, prevăzut de Strategia UE pentru Asia Centrală, în vederea valorificării potențialului de tranzit al României, inclusiv prin transformarea portului Constanța într-un important punct nodal și logistic.
- **Securitate energetică:** Trecerea la etapa de implementare a proiectelor **Nabucco, PEOP și terminalul LNG de la Constanța.**

8. Susținerea și protejarea drepturilor și intereselor tuturor cetățenilor români, indiferent unde s-ar afla.

- Păstrarea și dezvoltarea identității religioase, lingvistice, culturale și politice a membrilor comunităților românești din afara granițelor.
- Intensificarea eforturilor de promovare a culturii românești în spațiul UE; continuarea programului de valorizare a contribuției culturii române la patrimoniul cultural european comun.
- Susținerea unui dialog intercultural cu spații din afara continentului european (Orientul Mijlociu și Extremul Orient, America Latină, Africa).
- Implicarea sporită a structurilor nonguvernamentale ca element important al rețelei instituționale de promovare a culturii românești în străinătate.
- Consolidarea parteneriatelor MAE cu Ministerul Culturii și Cultelor, Patriarhia Română, Institutul Cultural Român, Academia Română și asociații ale românilor de peste hotare.
- Simplificarea procedurilor consulare, reducerea birocrăției și asigurarea unor servicii de calitate.
- Extinderea rețelei consulare (inclusiv prin utilizarea consulatelor mobile) atât în UE, cât și în spațiul extracomunitar.
- Reducerea taxelor consulare percepute cetățenilor români în străinătate.
- Constituirea unui fond special pentru situații de urgență aflate la dispoziția consulatelor României.

CAPITOLUL 26. Afaceri europene

Obiective de guvernare

1. Adjudecarea, în cea mai mare proporție posibilă, a beneficiilor, îndeosebi de natură financiară, care decurg din calitatea de stat membru.
2. Participarea activă la proiectarea marilor procese instituționale care concură la construcția europeană.
3. Participarea activă la funcționarea democratică și eficientă a instituțiilor, structurilor și organismelor UE.

Direcții de acțiune

Cadrul instituțional

- Restructurarea Departamentului Afacerilor Europene și a mecanismului inter-instituțional de stabilire a pozițiilor României în cadrul Uniunii Europene pentru o coordonare eficientă a acestora.

Politici europene

- Procesul de extindere: dezvoltarea pe orizontală a UE trebuie făcută numai cu condiția asigurării prealabile a cadrului instituțional de funcționare a UE; în aceste condiții, România va sprijini toate statele candidate pentru a îndeplini criteriile de la Copenhaga cu privire la pregătirea pentru aderare.
- Procesul de largire: extinderea politicilor comunitare la nivelul tuturor statelor membre reprezintă o condiție sine qua non pentru activarea efectului de sinergie la nivelul comunității europene; în acest context, România susține ideea extinderii zonei euro la nivelul UE.
- Procesul de adâncire: dezvoltarea pe verticală, instituțională, constituie garanția stabilității și funcționării eficiente a comunității europene; în acest context; România susține ratificarea Tratatului de la Lisabona de către toate statele membre, până la data alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2009.
- Definirea unor poziții clare ale României în ceea ce privește:
  - reforma veniturilor proprii;
  - reconfigurarea priorităților privind cheltuielile bugetare îndeosebi în direcția creșterii coeziunii economice, sociale și teritoriale;
- Politica de coeziune: Menținerea actualelor obiective ale politicii de coeziune a UE și renegocierea acestora pentru perioada 2014-2020 prin care România să primească fondurile necesare susținerii dezvoltării economice și sociale.
- Libera circulație a persoanelor: Susținem recomandarea Comisiei Europene către Statele Membre de a nu impune restricții privind accesul lucrătorilor din noile state

membre pe piața forței de muncă. Mobilitatea lucrătorilor este un factor pozitiv care determină creșterea economică, iar statele care nu au aplicat restricții s-au bucurat de beneficiile economice ale migrației forței de muncă. Susținem interesele românilor care lucrează în Europa și milităm pentru drepturile acestora.

- Cooperarea la Marea Neagră: Ne vom asuma un rol activ în regiune, alături de celelalte state membre ale UE, în soluționarea unor probleme majore precum lupta împotriva terorismului, securitatea și diversificarea energetică, consolidarea instituțională, dezvoltarea economică și extinderea comunității democratice.
- Politica comună în domeniul migrației: Migrația trebuie să devină o politică comună a UE, ceea ce nu înseamnă că statele membre nu vor mai trebui să aibă anumite instrumente la dispoziție pentru a stopa imigrația ilegală și traficul de persoane și de asemenea pentru a decide în ce fel de sectoare economice ar trebui să permită angajarea persoanelor cu înalte calificări provenite din țări terțe.
- Integrarea comunității Roma: Susținem necesitatea unei strategii la nivel european de incluziune a romilor. Principiul egalității de șanse trebuie să stea la baza acestor politici ca o garanție pentru eliminarea statutului de cetățeni de mâna a doua. România va milita și pentru crearea unei Agenții Europene în domeniul incluziunii romilor, eventual găzduită chiar de țara noastră.

CAPITOLUL 28. Cultură și culte

Obiective de guvernare

1. Oprirea procesului de degradare a patrimoniului cultural național; restaurarea, protejarea și promovarea acestuia prin dezvoltarea proiectelor integrate și a rețelelor de cooperare culturală, având în vedere potențialul patrimoniului cultural de a susține dezvoltarea socială și economică.
2. Susținerea diversității culturale și artistice.
3. Modernizarea, renovarea și înzestrarea corespunzătoare a infrastructurilor culturale în acord cu realitățile de pe plan internațional.
4. Perfecționarea profesională continuă a personalului angajat în instituțiile de cultură.
5. Promovarea valorilor culturii române în circuitul cultural internațional.
6. Promovarea patrimoniului național în cadrul turismului cultural național și internațional.
7. Dezvoltarea parteneriatului între stat și culte în domeniile social, cultural, educațional și susținerea relației de respect și cooperare între culte în beneficiul întregii societăți.

Direcții de acțiune

- Elaborarea și punerea în aplicare a unei strategii naționale de restaurare și protejare a patrimoniului cultural.
- Sprijinirea înființării de noi muzee și spații expoziționale.
- Promovarea unui rol activ al bibliotecii în societate, precum și construirea și dotarea corespunzătoare a acestora.
- Asigurarea sprijinului financiar necesar pentru o prezență cât mai amplă a oamenilor de cultură la cele mai importante evenimente culturale din țară și străinătate (târguri de carte, festivaluri teatrale și cinematografice, festivaluri muzicale, expoziții de artă vizuală) etc.
- Încurajarea instituțiilor culturale din mediul rural și din zonele defavorizate prin crearea unor așezăminte culturale, biblioteci sătești și orășenești în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării și Inovării.
- Construirea atelierelor de creație potrivit cerințelor existente în comunitatea artiștilor plastici.
- Susținerea parteneriatului statului cu uniunile de creație.
- Modernizarea și renovarea teatrelor și filarmonicilor, construcția de noi săli de spectacole în parteneriat cu administrația publică locală și crearea de instituții (de spectacole, de proiecte sau gazdă) cu repertoriu multidisciplinar (spectacole de teatru, muzică, balet, arte vizuale etc.).
- Elaborarea de inițiative legislative pentru salarizarea personalului din instituțiile de cultură și legiferarea statutului artistului în România.
- Integrarea programatică a patrimoniului cultural material și imaterial în cadrul turismului cultural național și internațional.
- Susținerea prezenței și a rolului Bisericii în societate, pornind de la principiul recunoașterii contribuției Bisericii la binele comun al societății.
- Sprijinirea dezvoltării comunităților religioase inclusiv în diaspora românească.
- Promovarea unui parteneriat activ între stat și culte prin crearea unor centre de asistență socială, încurajând astfel misiunea socială a bisericilor și a celorlalte culte.

CAPITOLUL 28. Români de pretutindeni

Obiective de guvernare

1. Întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării, prezervarea și afirmarea identității culturale a românilor de pretutindeni.
2. Dobândirea/redobândirea cetățeniei române și flexibilizarea regimului de vize.
3. Dreptul la muncă al românilor aflați în străinătate.
4. Crearea unui cadru instituțional funcțional în relația cu românii de pretutindeni.
5. Asigurarea condițiilor necesare exercitării dreptului de vot pentru cetățenii români

aflați în afara granițelor.

Direcții de acțiune

Întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării, prezervarea și afirmarea identității culturale a românilor de pretutindeni

- Promovarea unor acțiuni politico-diplomatice profesionale pentru a transforma comunitățile românești din străinătate într-un avantaj pentru țara noastră, o pârgie de influență și o sursă de mândrie națională.
- Protejarea și promovarea drepturilor românilor aflați în afara granițelor țării, atât pentru cei care trăiesc în vecinătatea țării noastre, cât și pentru cei din emigrație.
- Cooperarea cu statele de origine în baza standardelor europene în materie în vederea garantării drepturilor la prezervarea identității culturale a persoanelor aparținând minorităților românești autohtone din țările vecine FYROM, Albania, Serbia, Ucraina, Bulgaria, Ungaria, inclusiv recunoașterea ca minoritate română a aromânilor, vlahilor, macedoromânilor, istoromânilor, meglenoromânilor, moldovenilor etc.
- Promovarea în plan educațional a proiectelor de sprijin logistic și profesional pentru școlile românești intracomunitare.
- Încurajarea, inițierea și susținerea manifestărilor culturale de tip identitar.
- Susținerea în plan lingvistic și mass-media a proiectelor care au ca obiectiv protejarea limbii române și elaborarea unei strategii în acest sens. Relația cu mass-media internațională și locală din țările în care trăiesc comunități importante de români va avea ca obiectiv crearea unui orizont de interes față de realitățile comunităților românești din lume.
- Sprijinirea proiectelor care încurajează implicarea organizațiilor neguvernamentale românești în programe cu impact civic-formativ.
- Încurajarea în plan spiritual a proiectelor care vizează protejarea și promovarea vieții spirituale a comunităților românești.

Dobândirea/redobândirea cetățeniei române și flexibilizarea regimului de vize

- Adoptarea măsurilor legislative și instituționale privind facilitarea dobândirii/redobândirii cetățeniei române de către persoanele care sunt îndreptățite în acest sens.
- Flexibilizarea regimului de acordare a vizelor, precum și încheierea rapidă a unor acorduri bilaterale privind micul trafic de frontieră cu Republica Moldova, Ucraina, Serbia.
- Flexibilizarea regimului de acordare de permise de munca temporare pe teritoriul românesc pentru cetățenii provenind din statele din vecinătatea UE (Republica Moldova, Ucraina, Serbia etc.).

Dreptul la muncă al românilor aflați în străinătate

- Eliminarea progresivă a restricțiilor pe piața muncii în spațiul comunitar pentru cetățenii români.
- Respectarea de către statele membre UE, a drepturilor prevăzute de legislația europeană în materia dreptului muncii pentru cetățenii comunitari români aflați la muncă în spațiul UE.
- Cooperarea bilaterală cu statele din spațiul extracomunitar pentru respectarea drepturilor muncitorilor români din țările respective.

CAPITOLUL 29. Securitate națională

Obiective de guvernare

Scopul fundamental al actului guvernamental în domeniul securității naționale îl reprezintă crearea condițiilor politice, organizatorice și administrative necesare pentru ca, printr-o guvernare eficientă, să putem garanta securitatea națională prin: exercitarea deplină a drepturilor și libertăților cetățenești; asumarea conștientă a responsabilităților de către toate componentele societății; perfecționarea capacității de decizie și de acțiune a statului de drept în condițiile supremației legii; afirmarea României ca membru activ cu drepturi egale al comunității europene, euro-atlantice și internaționale.

1. Îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de membru al NATO și UE, modificarea cadrului legislativ astfel încât să corespundă noilor realități instituționale și mediului de securitate intern și extern, alocarea resurselor necesare susținerii reformelor preconizate în strategia de guvernare.
2. Participarea activă la promovarea democrației și construcției securității în vecinătatea apropiată a României, în special în bazinul extins al Mării Negre, o problemă-cheie pentru securitatea națională. În acest context, România trebuie să își asume rolul de vector în susținerea dimensiunii estice a securității NATO și UE.
3. Identificarea oportună și contracararea proactivă a riscurilor și amenințărilor prin dezvoltarea capacităților de informare, analiză și decizie.
4. Prevenirea conflictelor și gestionarea eficientă a riscurilor, a situațiilor de criză și a consecințelor acestora.
5. Creșterea independenței energetice a României pe termen mediu, în sensul creșterii substanțiale a producției interne de energie, al reducerii dependenței față de o sursă unică de import de energie precum și al promovării unei Politici Comune de Securitate Energetică la nivelul UE.
6. Continuarea procesului de transformare a Armatei într-un instrument militar modern, credibil și eficient, în măsură să asigure îndeplinirea obligațiilor ce ne revin în cadrul apărării colective a NATO, a angajamentelor asumate în UE și față

de ceilalți parteneri ai noștri, precum și de susținere a acțiunilor politico-diplomatice ale României pe plan internațional.

Direcții de acțiune

- Dezvoltarea și utilizarea coerentă a capacităților instituționale, politice, diplomatice, economice, militare și de informații pentru contracararea riscurilor și amenințărilor regionale și globale.
- Actualizarea și modernizarea cadrului legislativ privind întărirea securității naționale.
- Reforma structurilor de aplicare a legii și a sistemului judiciar din România pentru combaterea eficientă a corupției și crimei organizate.
- Apărarea intereselor energetice ale țării noastre, promovarea unei „identități energetice” naționale și diversificarea surselor de aprovizionare.
- Protecția și dezvoltarea infrastructurii naționale, conectarea la rețelele de transport europene.
- Dezvoltarea capacităților de informare, analiză și protecție pentru prevenirea și contracararea riscurilor și amenințărilor, reducerea vulnerabilităților și sesizarea oportunităților strategice pentru țara noastră.
- Participarea la promovarea democrației, statului de drept, a stabilității și securității în vecinătatea României, în contextul eforturilor întreprinse de UE, NATO și de alte organizații internaționale, precum și în alte zone de interes strategic pentru țara noastră.
- Modernizarea înzestrării Armatei și asigurarea condițiilor necesare pentru ca aceasta să își îndeplinească rolul constituțional în bune condiții.
- Alocarea anuală a unui procent de minim 2% din PIB pentru cheltuieli de apărare, care poate fi majorat la 2,38% pe proiecte concrete, creșterea semnificativă a fondurilor destinate gestionării situațiilor de urgență, asigurarea unei bugetări corespunzătoare pentru structurile militare și de informații, precum și pentru celelalte instituții cu atribuții în domeniul securității naționale.
- Formarea unor corpuri profesionale adecvate, atragerea expertizei necesare sectorului de securitate națională, crearea unor ghiduri de carieră pentru funcționarii guvernamentali implicați în acest sector și promovarea educației și cercetării în zona securității naționale.

PROGNOZA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI

Indicator	An	2008	2009	2010	2011	2012
Produsul intern brut – mld lei, prețuri curente		505,0	582,7	660,7	745,9	838,1
Produsul intern brut – creștere reală - %		8,5	3,5	4,5	5,5	6,0
Inflația medie – %		7,9	5,0	4,0	3,5	3,0
Câștigul salarial mediu brut – lei/lună		1700	1830	2070	2340	2635
Salariul mediu brut – lei/lună		1580	1702	1925	2175	2450
Veniturile bugetare – % din PIB		32,0	32,5	34,0	35,1	35,9
Cheltuielile bugetare – % din PIB		35,5	34,2	35,6	36,2	36,8
Deficitul bugetului general consolidat – % din PIB		3,5	1,7	1,6	1,1	0,9
Deficitul de cont curent – % din PIB		13,3	10,5	9,7	9,3	8,8

Notă: Valoarea prognozată a indicatorilor macroeconomici prezintă un grad de relativitate cauzat de incertitudinile existente, pe fondul crizei financiare și economice.